

6. SEPTEMBRA, NA KRALJEV GOD, SV. MAŠA OB 11 H V KRIPTI SVETE ROZE
13. SEPTEMBRA OB 15 H VELIKA VESELICA V DVORANI UL. AZCUENAGA 164

EL GRAN FESTIVAL ARTISTICO ANUAL

de la Revista eslovena "LA VIDA ESPIRITUAL" se realizará el día 13 DE SEPTIEMBRE, a las 15 horas en el Salón San José, Azcuénaga 164, con un programa interesantísimo.

El producto será destinado a cubrir el déficit de la Revista y para los prisioneros de guerra yugoslavos, por intermedio de la Cruz Roja.

Véase el programa en la página 170.

LA MISA YUGOSLAVA

Con motivo del 19. cumpleaños del Rey yugoeslavo Pedro II, se oficiará el 6. DE SEPTIEMBRE a las 11 horas en la CRIPTA DE SANTA ROSA (PASCO 409) una misa a la que asistirán altas autoridades.

Invitad a vuestros amigos y venid apoyar nuestras plegarias con las vuestras. Cantará el coro esloveno.

Todo lo demás es impotente frente a los horrores infernales de la guerra y de la maldad. Solo Dios puede remediar.

Nazaj v planinski raj - Volveré a mis montañas

Canción del P. Simón Gregorčič, tan expresiva del cariño hacia el rincón de su nacimiento, que todo el pueblo lo hizo suya — más todavía los hijos de la montañosa Eslovenia, que nos encontramos tan lejos de aquel panorama maravilloso.

Entre lozanas vides
de singular riqueza
oculta su belleza
un valle encantador.
Mas yo, hoy más que nunca,
posar mi planta anhelo
sobre el abrupto suelo
de mi serrano Edén.

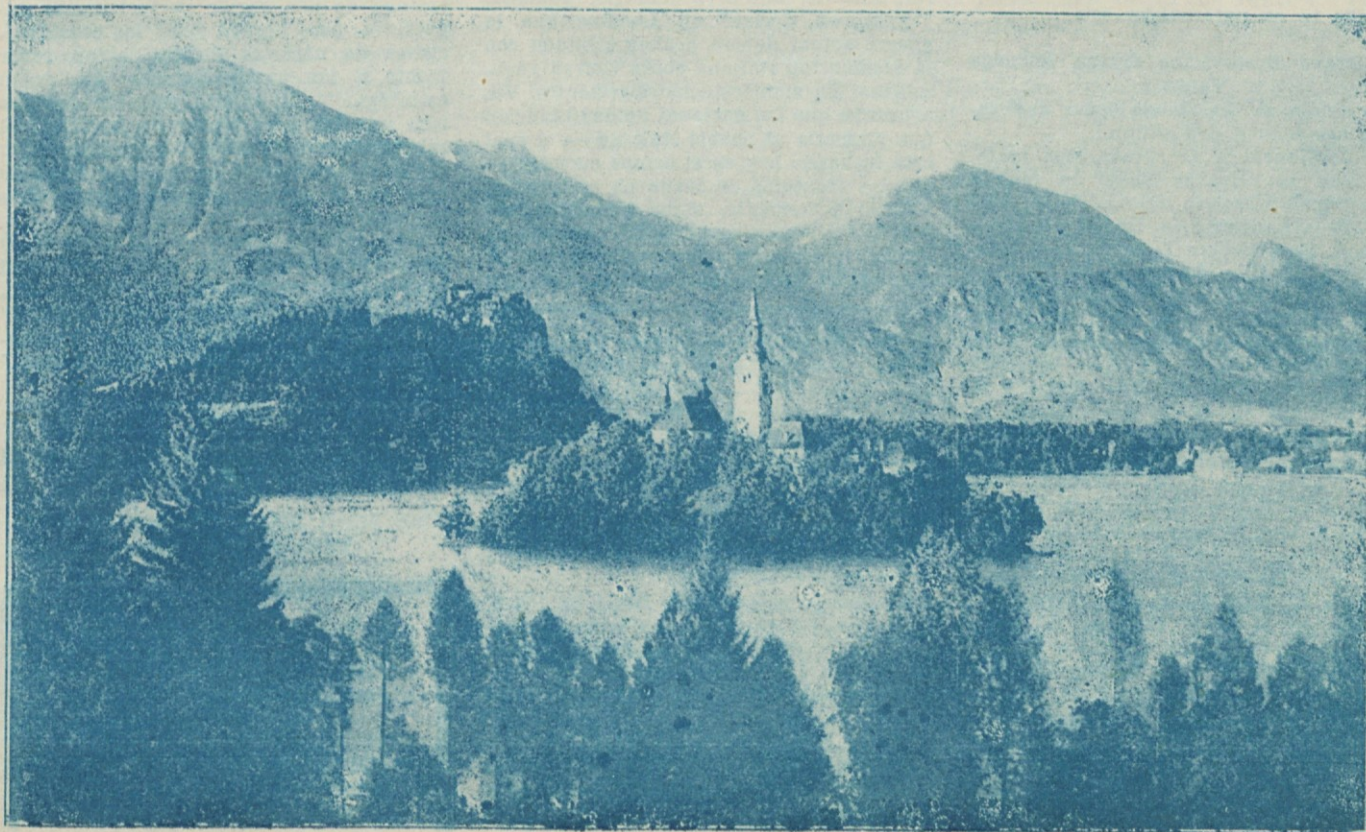
De verde tapizados,
los valles y las lomas
ofrecen mil aromas
a la estación floral.
Los trinos, melodías
desgranar placenteras,
aquí, la primavera...
allí, la nieve aún...

Contempla los viñedos,
cargados de racimos,
en oro convertidos,
alegres como el sol.
¿Por qué, por qué prefieres
las ásperas pendientes
a la visión sonriente
del fruto y de la flor?

No ves cuántos amigos,
rodeándote ansiosos,
te dicen cariñosos:
¿Por qué te quieres ir?
¿Qué lazos misteriosos
te ligan a las sierras?
¿Por qué, dí, no te quedas?
¿Por qué quieres partir?

Recuerdos imborrables
a ellas me han unido,
en ellas he nacido,
allí quiero morir.
¡O adoradas cumbres,
cómo alcanzarlas quiero!
Tan cerca estáis del cielo,
que allí me siento en él.

BLED, una perla de las bellezas eslovenas — Otok bleški, kinč nebeški...

CERKVENI VESTNIK

6. SEPT. Maša v spodnji cerkvi sv. Rože ob 11 uri, spomin rojstnega dne jugoslovanskega kralja.

Ob 12 uri v zgornji cerkvi za šeruga Jože.

Molitve na Paternalu.

13. SEPT. Maša na Avellanedi za stariše Dravec.

ditev ob 15 uri v Salonu San José.

Molitve se ne vrše, ker je prireditev za Viktorja Kerševan.

20. SEPT. Maša na Paternalu, obletna za Viktorja Kerševan.

Molitve na Avellanedi in shod bratovščine Rožnega Venca.

27. SEPT. Maša na Avellanedi za rajne Kren in Sirk.

Molitve na Paternalu.

Krščeni so bili na Paternalu Silviya Marija Antonija Baretto in Viktor Troha.

V TISKOVNI SKLAD "DUHOVNEGA ŽIVLJENJA"

so prispevali:

Gorjan A. 1.—, Podlogar A. 1.—, Berden L. 1.—, Baretto S. 5.—, Rutar M. 1.—, Scagni J. 3.—, Petrovič 1.—, Lepoša J. 1.—, Okroglič J. 1.—, Cotič J. 1.—, Kodelja T. 1.—, Cerkvenik F. 1.—.

13. sept. se vrši velika prireditev katere dobiček je namenjen deloma za kritje primanjkljaja D. Ž. Zato ste vsi prijatelji povabljeni, da doprinesete v ta namen. En del dobička pa bo šel za vojne ujetnike in za paternalsko šolo.

Za zastavo Bratovščine živega Rožnega Venca

se že vršijo zbirke. Imeli bomo dve zastavi, ker imamo dve skupini.

Na Avellanedi je že zbrana lepa vsota. Prispevali so: Horvat Pavel in Marija 20.—, Sapač Karel in Marija 10.—, Matuš J. 5.—, Krajcar 2.—, Hajdinjak 10.—, Črnko A. 2.—, Bočkor L. in A. 2.—, Hozjan S. in M. 2.—, Šimon K. in K. 2.—, Ostrič T. 1.—, Ropas V. in T. 2.—, Hozjan J. 1.—, Gašpar A. 2.—, Laki M. in M. 3.—, Gomboc A. in C. 2.—, Družina J. in A. 2.—, Samsa V. in M. 5.—, Kurnjak Š. in M. 5.—, Filo M. 5.—, Talaber Š. 2.—, Kalamar K. in T. 5.—, Utroša Š. 2.—, Gomboc F. 5.—, Frumen A. in L. 2.—, Benko 1.—, Bokan V. in M. 5.—, Cipot J. 2.—, Berden L. 4.—, Fujs L. 5.—, Dravec J. in T. 5.—, Barber J. in T. 2.—, Lanjšek J. 1.—, Ritoper Š. in A. 2.—, Zöks A. in V. 3.—, Nemeš J. in V. 10.—, Časar M. 5.—, Osvald I. 5.—, Gorza M. 2.—, Andrejek K. 2.50, K. I. 5.—, Šeruga A. 5.20, Šeruga E. 2.—, Gomboc M. 5.—, Gjörek A. 3.—, Kustec M. 2.—, Kustec K. 2.—, Balažič M. 2.—, Hujber K. 2.—, Kreslin M. 2.—, Sinica A. 2.—, Tavčar R. 2.—, Tkalec M. 2.—, Gomboc O. 2.—, Mlakar K. 2.—, Senica M. 5.—, Senica O. 2.—, A. 0.50, Štefanec J. 2.—, Oslaj J. 1.—, Žlebič J. 3.—, Kuzma J. 2.—, Berden Š. 2.—, Pasičnjek I. 2.—, Ilič M. 10.—, Časar Š. 2.—, Časar A. 1.—, Gaspar

CARTA ABIERTA

DEL COMITE DE LOS YUGOESLAVOS DE LA "VENECIA JULIA" AL CONDE SFORZA

Excelentísimo señor:

Su llegada a Montevideo para el congreso de "Italia Libre" nos induce a dirigir a Vd., que es jefe de los italianos antifascistas de América, la presente carta abierta a fin de invitarle a aprovechar la oportunidad que le brinda dicha reunión para despejar públicamente algunas vehementes dudas que los yugoeslavos de la "Venecia Julia" abrigamos con respecto a la sinceridad de los sentimientos democráticos que Vd. dice profesar.

El tratado de Rapallo — por cuya causa 35.000 eslovenos y croatas de los territorios anexados por Italia después de la primera Guerra Mundial nos encontramos en estos países del Plata — ha sido, en gran parte, obra de Vd., entonces ministro de relaciones exteriores de Italia. Vd. mismo se reconoce méritos especiales por haber asegurado a su país, con dicho tratado, lo que Vd. llama "sus fronteras estratégicas" y "su unidad geográfica". Vd. no ignora que consiguió las fronteras de Rapallo incorporando a Italia una región habitada — en las nueve décimas partes de su superficie (!) — por 600.000 eslovenos y croatas que no querían vivir bajo Italia, sino deseaban unirse con sus demás hermanos de raza en su estado nacional independiente, el reino de Yugoslavia. Estos eslovenos y croatas están hoy convencidos de que la victoria de las democracias significará para ellos la liberación del yugo extranjero, el fin de la despiadada opresión a que fueron entregados por el tratado de Rapallo, y su unión con Yugoslavia. Cada sincero demócrata debe compartir estos legítimos deseos de la población yugoeslava subyugada por Italia. — Vd. no los comparte.

Sabemos muy bien que Vd. es antifascista. Pero Vd., hasta hoy, no ha demostrado haber renunciado a aquel imperialismo italiano que creó el tratado de Rapallo. Todo lo contrario. A Vd. le ha molestado excesivamente cuando el general Simović, entonces jefe del gobierno yugoeslavo, declaró en Londres que la guerra actual deberá acabar también con la dominación italiana sobre tierras yugoeslavas. En manifestaciones recientes, Vd. afirmaba que las naciones unidas tendrían que prometer al pueblo italiano — el cual está luchando hoy en el campo enemigo — que las fronteras de Italia no se tocarán. Vd., evidentemente, sigue preocupándose por su "frontera estratégica" armada en Rapallo y desearía conservarla en caso de derrota del bloque totalitario, derrota que

K. 2.—, Mesič J. 1.—, Lepoša F. 1.—, Lepoša J. 1.—, Bedek J. 1.—, Jambrovič F. 1.—, Bojnec F. 5.—, Emeršič J. 2.—, Balgač F. 1.—, Gutman F. 2.—, Bedek J. 1.—, Filo A. 1.—, Dončič Š. 1.—, Muršič F. 1.—, Gostoni M. 2.—, Belar 1.—, Kreft J. 1.—, Šeruga A. 10.—, Kranjec I. 10.—, Klekl R. 10.—, Zavec J. 5.—, Nemeč M. 5.—, Preininger H. 5.—, Ivanič T. 2.—, Skledar E. 1.—, Vrečič T. 1.—. — Skupno je že nabrano 301.20 \$.

Zastava je že naročena. Stala bo 400 \$. Bo v ponos Prekmurcem in vsem Slovincem. Med vinko trto, obloženo z grozdljem in klasjem kraljuje Marija iz Brezjij.

Druge podobnosti že niso povsem določene.

Zbirka za paternalsko zastavo se je šele začela in bo zato seveda tudi pozneje zbran potrebiti denar. Toda zamisel je v bistvu že tudi izdelana. Na zastavi bo Svetogorska Marija.

"LA VIDA ESPIRITUAL"

es una revista mensual de la Colectividad Eslovena.

Invitamos a los simpatizantes que también se suscriban y consigan suscritores y avisos para contribuir al seguro sostenimiento de esta revista. El abono es solo de 2 \$ anuales.

EL DIRECTOR de la Revista es el capellán de la Colectividad, Pbro. Juan Hladnik, residente en la Par. Santa Rosa de Lima, Pasco 431. Telef.: 48-3361 y 0095.

ADMINISTRACION: Paz Soldán 4924. Tel. 59-6413.

Vd., erudito perspicaz y diplomático sagaz, sabe segura.

No puede extrañarnos que Vd. siga luchando por conservar a Italia el territorio que Vd. arrebató a Yugoslavia pero Vd. no puede y no debe hacerlo bajo la bandera de la democracia y la libertad. Cuando Vd. dice que no deben tocarse las fronteras de Italia, afirma que deben quedar bajo el yugo italiano 600.000 eslovenos y croatas que quieren formar parte de Yugoslavia, como lo demuestra la larga serie de crueles represiones dictadas contra ellos por el Tribunal Especial fascista y como lo están demostrando los recientes levantamientos armados de la población contra las autoridades italianas en la provincia de Triceste, en la de Goricia y en Istria. Si Vd. lucha para perpetuar la injusticia de Rapallo contra los yugoeslavos — que hoy se están desangrando dando el ejemplo de cómo se combate el fascismo y el nacismo — dígalo con honrra y franqueza, y no hable de democracia y de libertad!

El concepto de "frontera estratégica" con que Vd. pretende justificar su tratado de Rapallo, no es más que un eufemismo que encubre el imperialismo italiano. Este mismo concepto... estratégico ha sido recientemente ampliado por el fascismo. Al ocupar una buena parte de la Eslovenia y declararla "Provincia de Liubiana", Mussolini reconoció que se trataba de una región perfectamente yugoeslava, pero arguyó que "las consideraciones de carácter étnico debían ceder frente a las consideraciones de orden estratégico". El mismo pretexto del que hizo uso Vd. para tratar de justificar el subyugamiento de 600.000 yugoeslavos por Italia, sirve ahora a los caudillos fascistas para saciar nuevos apetitos imperialistas a expensas de nuestra nación.

Hay que decidirse, conde Sforza: O democracia y, por ende, también libertad para los yugoeslavos de la "Venecia Julia", o bien "fronteras estratégicas" antidemocráticas, imperialistas y mussolinianas, hermanas del "Lebensraum" nazi.

Buenos Aires, Agosto 12 de 1942.

Por el COMITE DE LOS YUGOESLAVOS DE LA VENECIA JULIA:

Fdo.: Marij Medvešček, presidente

Fdo.: Andrej Škrbec, secretario

† Justina Komelj, por. Scagni iz Solkana je dobila od doma tužno novice, da je zapustila dolino solza njena ljubljena sestra

Angela Komelj

stara 28. let. Doma žalujejo za njo stariši in ena sestra. En brat je bil v Jugoslaviji.

Poročilo je prišlo brzojavno.

Toplo ste povabljeni

da se vdeležite sv. maše na rojstni dan kralja Petra II. dne

6. SEPTEMBRA OB 11 URI V SPODNJI CERKVI SV. ROZE

(Pasco 409)

Z ničemer ne moremo domovini pomagati, čeprav tako strašno naše pomoči potrebuje. Naše roke pa lahko dvignemo v zaupni molitvi do Gospoda vseh narodov. Samo on more pomagati.

Zato pridite, da bomo skupno dvignili naše molitve za blagor domovine in kralja. Pel bo slovenski pevski zbor.

Vdeležili se bodo zastopniki društev in oblasti. Prihitite tudi vsi zavodni in verni rojaki!

Isti dan bo tudi bogoslužje v **PRAVOSLAVNI CERKVI** v ulici **SUIPACHA 842**, ob 10 uri.

CUMPLEAÑOS DEL REY YUGOSLAVO PEDRO II.

El día 6 DE SEPTIEMBRE cumple nuestro rey 19 años. El joven monarca, querido por todo el pueblo de los eslovenos, croatas y serbios, es símbolo de la esperanza de una gran Yugoslavia libre, que ha de levantarse de las ruinas de la guerra actual, para reunir a todos los eslavos del Sur en un mañana mejor.

El 6 de septiembre nos reuniremos en la cripta de Santa Rosa de Lima, Pasco 409, en una misa solemne para el bien de nuestra patria y de nuestro rey.

PO ARGENTINI SEM TER TJA

Visoko gori po bregu se vije cesta, ki je malo preje švignila mimo San Martinovega mostu in mimo mesta, kjer se je bila ena izmed bitk argentinskega osvobodilca.

Spet se je odprl pred nami pogled v globoko strugo. Prav tisti hip se je vtrgal plaz bregu bregu nad strugo in je vtonil v peneči vodi nad katero je pokadil oblak prahu in spet je tekla reka dalje in mi smo brzeli dalje, kot da se ni nič zgodilo.

Vse nižje je vodila naša pot, dokler nismo slišali že pod nami šumečo reko, katera je tedaj postala naša spremljevalka vse do konca pota.

Punta de Vacas je zelena dolinica na stoku dveh vodâ. Tamkaj je spet človeško selišče sredi zelenih trat, globoko v dolini med gorami. Še enkrat se nam je nasmehnil mogočni Tupungato, pa že smo spet zavili in se gnali navzgor ob reki in železnici, ki je postala tedaj že zobata, kajti strmina je prevelika da bi mogla po njej voziti navadna lokomotiva. Spet in spet je popustila strmina in je izginil srednji zobati greben na železnici, pa spet se je cesta vspeła in spet mora stroj zapenjati zobe v zobato tračnico.

Na levi in na desni nad nami je rastla strmina do neba. Na desni, visoko gori pod strmo pečino, je videti kakor skupina ljudi, ki trudoma sopihajo kvišku. Strma pečina je kakor svetišče, oni so pa romarji, ki hité k maši v veličastni gorski tihoti. Čudovit prizor je to, vreden pogleda. Domišljija je dala nemim postavam ime "penitentes".

Ravno pred nami je zablestel spet snežnik. Cero Toloza! je razložil g. Link in čez hip je pokazal v daljo, kjer je že bilo opaziti kapelico in takoj nato hotel Puente del Inca. Še malo! Še en ovinek in obstali smo pred skromnim pokopališčem in pred ponosnim spomenikom rajnega g. Jožeta.

V PUENTE DEL INCA

Še kratek pot, pa smo bili v Puente del Inca. To ni nikako mesto in tudi vas ne. Ime ima kraj po naravnem mostu, to je po masivnem oboku pod katerim se peni reka Mendoza. V sivi davnini nekoč si je reka izkopala pot v globoki strugi, nad katero je obvisel skalnati obok, kateremu so dali ime "Inkov most", čez katerega dejansko vodi danes cesta, namreč dohod do znamenitega hotela Puente del Inca.

Prav poleg tega naravnega mostu, malo nad reko izvira več toplih vreleev, kateri so dali kraju pomen in pogoj za zgraditev toplice in letoviškega hotela sredi najvišjih argentinskih gorâ. Zdravilna moč te vode je bila bojda znana že Indijancem v sivi davnini. Legenda pripoveduje o indijanskem kraljeviču, ki je bil neozdravljivo bolan. Kot poslednje sredstvo so mu nasvetovali iti v te toplice. Središče Inkovega cesarstva je bilo v Peru. Kaj je pomenila ta razdalja v tedanjih časih, si lahko mislimo. Poleg tega pa ni bilo sploh nikakega prehoda skozi gore. Kljub vsemu je cesarjevičevo spremstvo prišlo do tja. Toda glej novo zapreko. Zdravilna voda je na oni strani globoke reke, ki se peni globoko v strugi. Toda zgodil se je čudež čez noč na zaupne molitve popotnikov. Ko se je zjutraj naredil dan je bil postavljen most čez reko — zato je "Inkov most". Zgodba pravi, da je v nekaj dneh bil princ ozdravljen.

Danes je Puente del Inca znana turistična točka in tudi znano zdravilišče. Razne vrste revmatizmi in kdo ve kaj še vse se s pridom zdravi v tamkajšnji vodi, ki je tako nasičena s kremenčevimi raztopinami, da v tisti vodi v 48 urah okameni katerikoli predmet, ki ga kdo postavi tako, da topla topliška voda čez teče. Slamnete ali iz bičja ali tkanin delane košarice, posodice, tintniki, pladnji s sadjem ostanejo prevlečeni s plastjo kremenca in ostanejo kakor okameneli.

Ker so toplice tako zdravilne ima hotel mnogo gostov in je v hotelu kar čisto mestno življenje, toda ne drago, kakor bi kdo pričakoval v kraju, ki je tako daleč proč od sveta. Ta hotel je pa tudi izhodišče argentinskega turizma, kajti od tam so krasni izleti na vse najvažnejše vrhove And, med katerimi je globoko urezana dolina reke Mendoza in prehod edine mednarodne zveze čez Ande.

V tej tesni in globoki soteski se beli gostoljubni hotel in kapela in nekaj skromnih krovov za železničarje in vojaške kasarne.

Smuknili smo čez Inkov most, še 100 m kvišku po cesti in že so nas obsuli gostje, ki so nas pričakovali.

Pogledam po obrazih. Sami neznanci. Nihče se ni drznil pristopiti. Pač! Tamle se smehljata dva obraza: gospod in gospa.

Pozdravljeni gospod!

Znana sta mi pač, toda od kje?

Kaj se naju ne spomnite več iz Cerro de Gloria? Tam ste naju povabili in evo naju tukaj!

Saj res! sem se domislil znancev, ki sem ju spoznal na vznožju "Griča slave", tedaj ko sem si vse prste ožulil na nogi, ker sem preveč brzo drvel z "Cerro de Gloria". Naše prijateljstvo je bilo s tem zapečateno. Marsikatero smo uganili tisti in naslednji dan.

Sedaj pa naprej. Treba je pogledati po gospodarju, če ni morda kaj v neredu radi maše. Ko sem vstopil v vežo, je takoj pritegnila moja pozornost oglasna deska, na kateri je bilo nabito moje pismo na ravnatelja hotela z napovedjo maše ob 11 uri.

Prav tisti hip mi zastavi korak neznan znanec. Prijazno me pogleda in nagovori: Dober dan, gospod Janez!

Gotovo ste Mahnič, kajne? Bog daj!

Podala sva si roke in že sem bil kakor doma. Peljal me je v sobo, ki me je že čakala in nato sem pozdravil še ženo Pavlo in še eno Slovenko, ki je tudi v tem hotelu.

Toda ni bilo časa za kramljanje. Treba je bilo najprej kreniti uradne korake. Ravnatelj hotela me je takoj seznanil z najvažnejšimi osebami, ki so seveda bili vsi namenjeni k naši maši.

Že je vstal vrišč pred hotelom. Prav tisti hip je pridrvel kamijon z mendoškimi izletniki. Izrabili so krasno jutro in pohiteli do jezera Horcones, kjer so nabrali bogatega cvetja, da bo za na grob rajnemu Jožetu. Bili smo tako vsi skupaj, pa tudi ura je bila skupaj, tako da smo kar v cerkev stopili in je pričela sveta maša.

Najspredaj sta dva fanta držala naš spominski venec iz belih in rdečih nageljnov vpletenih med palme, ob strani pa so nagromadili rumenega in sivomodrega planinskega cvetja. Več kot sto oseb je bilo pri sveti maši med katero sem napravil tudi primeren nagovor.

"Penitentes" — spokorniki, katere smo videli v strmini pod visoko skalnato steno, so mi dali vodilno misel nagovora. Ali mar nismo ljudje, kot tisti penitenti, ki po strmim potu hropemo kvišku. Marsikomu se noče napora. Noče žrtve, noče truda in brez truda se zavalj v globel. Toda nikda ne bo prispel do svetišča, ki ga na vrhu brega vabi...

Pot na strmo goro je podoba krščanskega življenja. Kakor planinci, ki se v eno vrv povežejo in vsi složni k cilju hite, tako bi moralo biti tudi naše potovanje proti božjemu kraljestvu... In vendar koliko je samopašnežev, ki samo sebe iščejo, drugim na glavo stopajo, druge navzdol tlačijo... Niti sami ne bodo prišli in še drugim zavirajo pot do sreče!

Da! Nebeško kraljestvo je visoko in samo močni

ga osvajajo. Sedanji rod pa je rod slabičev in zato niti takih ni veliko med njimi, ki bi drzno plezali na visoke ore, ki bi se ne strašili naporene poti...

Rajni gospod Jože pa je bil mož jeklene volje, ki ni okleval, ki je dosledno šel za ciljem, pa naj stane kar hoče. In če tudi nemara ni dosegel cilja v svoji poslednji planinski poti, gotovo ni zgrešil zadnjega cilja svojega življenja. Prišel je na Goro božjo.

Strahopetni so sodobni ljudje. Boje se težav življenja in gledajo samo njegove težave. Zato raje iščejo udobnosti in naslade, in vendar v vsem tem ne najdejo sreče katero iščejo.

Toda kakor planinec, ki v strmih gorah najde razkošne cvetlice in uživa veličastvo čudovitega razgleda, tako tudi veren kristjan, ki kljub težavam in nerazumevanju soljudi hodi po trudapolnem potu čednostnega krščanskega življenja, najde "med skalami" in "na višinah svojih zmag, ki jih doseže sam nad svojimi neurejenimi željami" nešteto zadoščenja in duhovnega veselja, katerega posvetnjak in pohotnež niti ne slutiti... in nazadnje ga čaka krona večne sreče.

Po končani maši smo skočili na vozove in zbrzeli na pokopališče. Večina ljudi je šla kar peš.

Obstal sem pred grobom rajnega prijatelja. Čudno ganotje me je prevzelo. Torej tukajle počivajo njegove kosti. Toliko idealnih načrtov je imel. Toliko je žrtvoval za rojake, etaoina etaoio aot iznašel način, kako naj posveti v temo zgubljenim rojakom, ki so mu njegovo ljubezen in trude plačevali z obrekovanjem... In za vse svoje delo in žrtve ni zaslužil, da bi prihiteli vsaj nekateri rojaki k njegovi žalni slovesnosti na njegov grob...

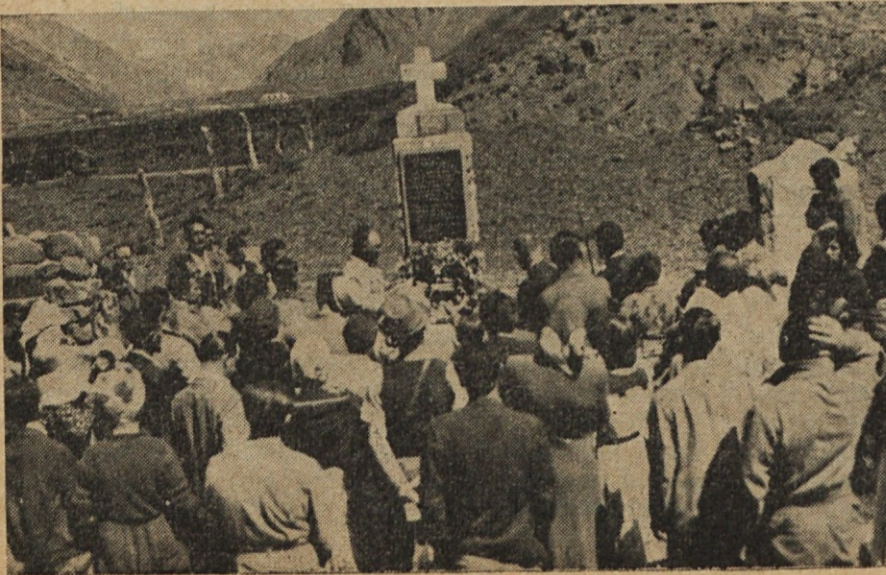
Toda... Iz nebeških višin pač človek drugače gleda. Kaj je pač njemu za cvetje in solze na grobu... Edino kar bi želel bi bilo, da bi zgubljeni rojaki vstali iz svoje teme in padlosti in bi se napotili na tisto pot, ki vodi k pravi časni in večni sreči!...

Blagoslovu groba je sledilo več raznih govorov. V imenu jugoslovanske kolonije je govorila profesorica g. Babič, v imenu Slovencev in kot stanovski tovariš sem spregovoril še jaz.

Sledilo je na to kosilo v vojaškem domu, ki so ga priredili mendoški alpinci in kjer smo še marsikatero uganili. Premnoge spomine na rajnega g. Jožeta so obudili njegovi osebni znanci, ki so z njim preživeli poslednje dneve.

Ob treh so se drugi poslovili, naša skupina pa smo napravili skok do jezera Los Horcones.

Čudovito lep dan je bil. V temni sinjini neba je visoko v nebo kipela mogočna bela Akonkagua. Kdor je kdaj hodil po planinah, ga tak pogled mami in nase vleče. Saj se ti zdi, da je samo nekaj metrov! Saj bi

Anto la tumba del P. José Kastelic, que perdió la vida en la ascensión del Aconcagua en 1940. Un año más tarde hallaron su cadáver y, transportado al Puente del Inca, fué sepultado en el cementerio local.

La colectividad yugoslava le hizo levantar un hermoso monumento, que bendijo el capellán de la Colectividad, P. Juan Hladnik, el 8. de marzo ppdo., en presencia de las personas que aparecen en la foto.

Na grobu rajnega g. Kastelica v Puente del Inca ob priliki blagoslovitve nagrobnega spomenika.

skoraj z roko dosegel... In vendar je najmanj 4 dni hoda do vrha... če bi se seveda kdo mogel podstopiti v tako drzno podjetje...

V nižini pod nami, okrog jezera so se pasle ovee in krave in pozvajale s svojimi monotonskimi zvenci, kakor da jih poslušam na slovenskem Grintavcu...

Škoda, škoda! Tedaj mi je bilo pa neskončno žal, da sem tako neprevidno dirjal v Mendoza z "Griča Slave" in si ožulil noge, kajti še je bilo časa tisti dan, da bi lahko napravil kak skok na kako višino, toda ožuljena noga mi je moje želje pristrigla.

Vrnili smo se nazaj v hotel.

Najprej sem še enkrat stopil na grob g. Jožeta in še enkrat vse ogledal in razmislil in še zmolil za njegov pokoj. Tudi solzo sem si obrisal — ne toliko zanj kot za tiste siromake naše, ki so se tako poživali, so ostali slepi in gluhi za delo in božjo besedo, s katerimi jih je rajni g. Jože skušal spraviti spet na pravo pot...

Še in še sem postal. Še en rekviem sem zmolil in še enkrat pokropil z blagoslovljeno vodo. "Počival v miru! Če je bilo in je nevhvaležnih in slepih in gluhih, je pa tudi dobrih in hvaležnih rojakov, ki Ti na tem skritem grobu izkazujejo svojo hvaležnost" sem zaključil moje razmišljanje ob ugotovitvi, da je njegov grob pač najlepši, najdostojnejši.

NAPREJ V ČILE

V prijetni domačnosti smo se zbrali zvečer v hotelu. Kakor da smo si stari znanci, in vendar smo se večinoma prvič srečali. Tedaj se mi je tudi ponudila prilika, da sem poiskal naše tri rojake, ki tamkaj v hotelu kruh služijo. Povedali so mi vse podrobnosti, ki jih je nemalo, o rajnem gospodu Jožetu, ki je zapustil najlepše spomine med vsemi v hotelu. Prav posebno zahvalo sem bil dolžan tudi ravnatelju hotela, ki je z neverjetno požrtvovalnostjo dal prinesiti pokojno truplo iz višine in ga pokopati kot gre. Tudi skromen lesen križ je bil že davno preje postavljen na grob, da ne bi bil duhovnik pokopan brez znamenja svoje vere.

Torej lahko noč! pa ne pozabite odpreti okna! mi je še naročal g. Ludovik.

Le zakaj to naročate? Sicer jaz vedno spim pri odprtem oknu, toda to me zanima, zakaj mi to posebe naročate?

Zato, ker vam bo pri zaprtem oknu zraka zmanjkalo.

Nato sem razumel. Seveda v višini 3000 m je zrak že mnogo bolj redek in je zato treba imeti okno odprto.

Hitro je minila noč!... Pa saj je še skoraj tema! Torej še lahko malo zadremljen. — Pa vendar sem pogledal na uro in bilo je že 6 proč. Seveda tam je dan eno uro bolj kasno, ker leži tako daleč na zahodu. Vstal sem, da si ogledam jutro v planinah. Motno so se še odražale strmine v sivem jutru, ko so že ugasnile zvezde. Še malo, pa že so tam dalje zablesteli v sončni luči snežniki in kar hitro je vdiral luč vse niže po bregovih. Kaj bi dal, da bi mogel sedajle tjale gori na višino! Toda: moja ožuljena noga! Kar srām me je bilo, da me je tista krtina, ki nosi ime "grič slave" v Mendoza tako neslavno ožulila in mi onemogočila skok na gore, kamor bi lahko stopil pred 11 uro, ko sem bil namenjen odpotovati proti Čile.

Pa tudi to mi je prav prišlo. Saj sem bil potreben počitka in tako sem v prijetni domačnosti preživel celo dopoldne.

Čakal sem, kdaj pride auto po naročilu, pa je bila ura poldne in še čez in — nič. Torej na vlak, ki je na srečo prav tisti dan vozil. Iz kraja Punta de Vacas gre namreč vlak skozi Puente del Inca v Los Andes v Čile in od tam na vse strani.

Za 40 \$ sem dobil "ido in vuelto"... Zares burka. Če bi si vzel listek samo za tja, bi me stal 56 \$!

Raje bi se vozil z autom, kajti vlak gre po polževo. Vспенjača, to je vlak na zobato kolo, gre komaj 10 km na uro. In potem pa dima, ki smo ga požrli! Kajti stroj kurijo z drvi, tir pa teče skozi nešteto vetrobranov in zaklonov proti plazovom, v katerih smo bili kot v tunelu in morali požirati smrdeči dim lenega vlaka. Ovijali in zavijali smo še lep čas kvišku proti "Las Cuevas", dokler nismo slednjic prišli na mejno postajo, kjer nas je čakala električna lokomotiva in nas zapeljala v 6 km dolgi predor pod Cristo de Los Andes v Čile, kjer je prva postaja Caracoles.

Tam se nam je odprl nov svet. Iz višine je plaval pogled daleč tja v neskončnost, kjer je tonila dežela v sivi dalji; tik ob progi pa so zazijale v nas razvaline človeških bivališč, pol zakopane v snegu. Na spomlad je pridrvel iz višine silen plaz snega in je pometel hiše in železniško progo kot trske in pokopal tudi 9 ljudi. Silne množine snega so še 9 februarja tvorile žalostni grob, skozi katerega so s trudom odprli pot obnovljeni progi, ki nas je nesla vse niže in niže.

Kadar je strmina nekoliko popustila smo nekoliko bolj pohiteli, pa že spet smo se zadržali na zobeh in varno polzeli po dolgih vijugah 10 km daleč tja v neko dolino in spet 500 m niže doli prečkali isti breg in tako zavijali dokler niso zrasli na obeh straneh do neba veličastni gorski skladi, razorani s penečimi potoki, ki so nosili v dolino vodo iz še više ležečih snežnikov.

Sama strmina, nobene njivice nikjer, pa tudi vse golo. Počasi pa je začela oživljati okolica v raznem cvetju in tudi kako krivenčasto drevo nas je radovedno pogledalo. Tamle je cel gozd kaktej, ki pove, da je tudi tukaj dežja malo. Besno se je penila voda Juncal, ob kateri išče železnica svojo pot na eni, cesta pa se ovija na drugi strani. In tale pogled tja v strmino! Če bi se vtrgala skala v gori, kako bi strla voz, ki ga na cesti zaloti! In več kot enemu se je že tako zgodilo!

Río Blanco je prvi večji kraj v nižini. Tam so tudi toplice. Tam je tudi že mnogo več zelenja. Nad reko se sločijo viseče vrbe in topoli delajo senco hišam.

Prostor mi ne dopušča, da bi podrobneje popisal to pot iz višin v nižino. Je pa nekaj tako slikovitega, da najbrže ni nikjer na svetu železnice, ki bi imela tako romantično pot. Med divjimi strminami višine 3000 m gre po vijugah in zavojih 75 km na okrog po zobeh, nato pa od Río Blanco že ne rabi več zobatega kolesa. Železnica se vije po globoki soteski in se zgubi v skalnatem tunelu, pa spet švigne čez most v drugo steno brega nad reko, ki si je izkopala strugo v tunelu med in pod mogočnimi pečinami. Za hip je zabučala peneča se reka pod nami in že nas je spet objela tema in že smo bili daleč tam nekje v bregu nad strugo, ki je ostala daleč doli nekje.

Tam se je pa svet začel že odpirati in že nas je pozdravila mala kmečka njivica na kateri je zorel oves, ali pa je bila požeta pšenica. Toda spet so prostrane rjave proge pričale, da kjer nimajo umetno napeljene vode, tamkaj gospodarji suša.

Tako smo prišli v Los Andes, kjer sem sedel v vlak, ki bo prišel v Santiago že po 23 uri. Čilska ura je eno uro zadaj. V Buenosu je bila tedaj že polnoč.

PIZZERIA — LUNCH — MINUTAS

GRAN COMODIDAD PARA FAMILIAS

de EMILIO LAVRENČIČ

AV. FR. BEIRO 5315 esq. LOPE DE VEGA

U. T. 50-5325

Un día de alegría en un campo de concentración

Como unos 400 sacerdotes eslovenos lograron recibir providencialmente la Santa Comunión, según relata una carta auténtica llegada por Lisboa.

“Los sacerdotes de las dos diócesis de Eslovenia fueron “casi todos” arrestados por la “Gestapo” y conducidos a un campo de concentración creado en Maribor: de los 764 sacerdotes que se hallaban en ellas al producirse la invasión, quedaron en libertad solamente 14, todos ancianos. De Maribor fueron trasladados a Rajhenburg, alojándoseles en los establos de aquella Trapa (Abadía trapense).

“Durante semanas enteras, algo más de dos meses, les fué imposible salir de allí. En cuanto a celebrar Misa o cuando menos comulgar ¡ni qué pensar! Pero un día memorable Nuestro Señor Jesucristo mismo fué a visitarlos. Citaré textualmente la parte final de la carta:

“Por mucho tiempo había circulado entre nosotros el rumor de que seríamos trasladados a un lugar desconocido; hora a hora esperábamos la terrible orden de la Policía.

“Podéis así imaginaros nuestra sorpresa cuando, en lugar de esto, percibimos el rodar de varios camiones que entraban al patio. Miramos a través de los respiraros abiertos en los muros del establo y erizados de alambre de púa.

—¿Vendrán, acaso, en busca de nosotros? — nos preguntamos. No era así. Traían “cargamento fresco”. Se trataba de sacerdotes de toda edad, algunos con sus hábitos, otros de civil, y el resto apenas vestidos. Reconocimos entre ellos a Padres Capuchinos del convento de Celje, a Padres Lazaristas del mismo lugar, y a varios sacerdotes que habíamos sabido presos en otros campos. Se les ordenó saltar de los camiones y alinearse en el patio. Fueron contados, fichados y se los arrojó inmediatamente a los establos. Algunos eran muy ancianos, tanto que, aun con la ayuda de un bastón, caminaban dificultosamente. Uno de ellos, de 92 años, cayó en el patio y un soldado lo ayudó a incorporarse. Había también civiles, espectadores. — ¡Vamos! ¡Qué vergüenza! gritó uno de aspecto terrible. Detrás de nuestros respiraderos otros miraban en silencio, reflexionando sobre la “cultura nórdica”.

“Un Padre Capuchino traía consigo una maleta, en la que había ocultado apresuradamente muchas Formas consagradas, como supimos después. Aquella misma mañana, la Policía Secreta (Gestapo) había hecho irrupción en el célebre convento que los Padres Capuchinos tienen en Celje, intimando a los Religiosos a abandonarlo de inmediato. No hubo

BREZJE, el santuario esloveno más famoso, situado en un paraje maravilloso. Los alemanes lo han clausurado, alejando a los sacerdotes que lo atendían.

ni siquiera tiempo para consumir las Sagradas Formas guardadas en el Sagrario. ¿Qué hacer, pues? No había ni qué pensar en dejarlas, ya que era bien sabido cuántos sacrificios habían sido perpetrados. Entonces un Padre consiguió entrar en la iglesia y guardó las Hostias consagradas en la maleta que se le permitió llevar consigo.

“Así fué cómo Nuestro Señor Jesucristo acompañó a sus desdichados sacerdotes en el exilio. ¡Bien sabía que en Rajhenburg había muchos que suspiraban por El, para saludarle, manifestarle su gratitud y unírsele en la Santa Comunión!

“De esta manera, con la involuntaria cooperación de la propia Gestapo, Nuestro Señor vino a visitar a sus fieles en un campo de concentración. Muy pronto, a través de los establos, sigilosamente corrió de boca en boca la extraordinaria noticia: “¡Tenemos al Señor en medio de nosotros!” “¡Nuestro Señor está aquí!” “¿Es verdad eso...? Y ¿dónde...?” “Allí, no más, a la derecha de la salida al patio... En una maleta que cuelga de la pared”.

“Así era, en efecto. Fuí allá. Los demás sacerdotes desfilaron respetuosamente, inclinándose al pasar ante el improvisado y humilde Sagrario. Salían de nuestro interior actos de adoración y agradecimiento, y plegarias por nuestro pobre País. Pero ni una sola queja. ¡Cuán dichosos nos sentíamos de ser escuchados por Quien lee en la intimidad de los corazones!

“En el patio reinaba la quietud, pero no el silencio. No osábamos permanecer callados: la Gestapo podría enterarse de todo y era preciso evitarlo siquiera hasta la mañana siguiente, después de recibir la Santa Comunión. El patio debía presentar su aspecto habitual; y así lo fué para la protección de nuestro Divino Huésped. Sólo los corazones hablaban, y los ojos revelaban la infinita alegría que, una vez más en la historia, reinaba en un humilde establo escogido por Dios para residencia suya. Dentro de una maleta, por supuesto. ¡Qué tabernáculo más humilde, ése ante el cual unos cuatrocientos sacerdotes de la diócesis de Maribor celebraban su Hora Santa y velaban en fervorosa adoración!

“Por la tarde, después de las oraciones en común, Monseñor “X” fué comunicando a cada uno en particular que, a la mañana siguiente, iba a distribuirse la Santa Comunión. Lo sabíamos de antemano, pero nos resultaba sumamente grato verlo confirmado en cierta forma oficial. Durante toda la tarde se hubiera podido ver un espectáculo excepcional: aquellos sacerdotes, dos a dos, confesándose y oyendo confesiones.

“¡Qué distinto a los otros había sido aquel día! Cuando el centinela de la Gestapo vino al patio, como de costumbre, para darnos las “buenas noches” y apagar la luz; al vernos a todos tranquilamente acostados sobre la paja quedó algo sorprendido, saludó y nos dejó a oscuras.

“¡Tenía verdaderamente razón! Aquella era, sí, una “buena noche”: la primera después de dos horribles meses. Una dulce y santa noche: ¡el Señor estaba con nosotros!

“No dormimos. ¿Quién hubiera podido hacerlo? Oíanse cuchicheos en la oscuridad. Continuaban las confesiones... “Ego te absolvo...” (“Yo te absuelvo”). Yo mismo me arrodillé junto al Padre “X”, de quien oí las palabras sacramentales de la absolución: “Ego te absolvo”. Tanteando las paredes mis compañeros se movían en las densas sombras hacia la maleta. ¡Noche preciosa! ¡Nadie había vivido otra igual! De afuera percibíamos claramente el duro y acompasado vaivén del centinela.

“Cuando todo hubo terminado nos “arreglamos” en absoluto silencio, para que el guardia nada advirtiese. Un Padre Jesuita preparó un modesto altar, apenas con lo estrictamente necesario. Entre los cuatrocientos que éramos sólo pudimos hallar una sábana limpia con qué cubrir un cajón para usarlo a modo de altar. Una linterna eléctrica lo ilumina-

naba, en lugar de las rituales velas. No teníamos para ponerlos ningún ornamento litúrgico. Como Ud. puede ver, quisimos hacer lo mejor posible y todo lo que estaba a nuestro alcance.

“Entonces llegó la hora de la Santa Comunión. Uno detrás del otro los sacerdotes se movían en medio de las tinieblas, como sombras silenciosas en lo profundo de la noche; una larga procesión de almas con cuerpos invisibles... Llegaban hasta el “altar”, se arrodillaban, y recibían la Sagrada Hostia, con un respeto y una gratitud en sus corazones, como quizá nunca habían experimentado. ¡Jamás podré olvidar, hasta que parta hacia el futuro incierto que presentimos nos espera, era procesión de “hambrientos” en los establos de la Trapa de Rajhenburg!

“Eran las 4 y 45 cuando concluyó aquella Comunión general. Al llegar el guardia, justo unos minutos después, quedó sumamente sorprendido al encontrarnos a todos levantados y arreglados. ¿Temió acaso un motín? No. Sólo vió rostros serenos y resplandecientes.

“Habíamos terminado en el momento preciso. El Padre “N”, deseando darnos también al día siguiente la Santa Comunión, había dividido con este fin las Sagradas Formas, deteniéndose cierto tiempo en esta operación. Su piadoso deseo lo ocupó más de lo calculado. Un minuto más, y hubiéramos sido descubierto; aquéllo hubiese significado profanación, castigos y otras cosas por el estilo...

“Felizmente tuvimos con nosotros al Señor un día

más... Y una noche más... No podría describirse lo que experimentamos cuando la última Hostia fué consumida: estábamos nuevamente solos, pero no olvidados. La visita del Divino Huésped dejó a nuestros corazones encendidos de amor y confianza. Nos sentíamos fuertes para arrostrar el porvenir...”

CAMINO DE LOS PIRINEOS

Zelo podobno potu v “Caracoles” v Chile

SLOVENSKO PREKMURJE POD MADŽARI

Kakor vsi drugi Slovenci, so tudi Prekmurci sedaj v silno težkem položaju. Ogrske oblasti sicer vsaj v začetku niso bile tako nasilne kot Nemci na sosednjem štajerskem in na Gorenjskem, vendar se zdi, da se razmere neprestano slabšajo. Prav sistematično uničujejo vse, kar je slovenska kultura storila v dobi 23 letne svobode.

Med tem, ko je imela madžarska manjšina v Jugoslaviji popolno svobodo v besedi, v tisku, v cerkvi in šoli, našemu ljudstvu sedaj niti ni dovoljeno med seboj govoriti v svojem jeziku. Madžarski učitelji so bili nastavljeni in plačani od jugoslovanske vlade in po nekaterih krajih so se celo pristni slovenski učitelji morali učiti madžarsčine, da so mogli poučevati deco manjšine. Zdaj pa vse, kar je slovensko, velja za protidržavno samo zato, ker je slovensko. Zadnja sled slovensčine in slovenskega duha se mora iztrebiti ne gledaje na sredstva, samo da se doseže čimprej ta nekulturni cilj.

Vsi učitelji ki niso rojeni Prekmurci, so morali takoj bežati iz Prekmurja, ali so pa bili poslani v koncentracijska taborišča. Pa niti vsem domačinom madžarski barbari niso prizanesli. Kar je pa ostalo na svojih mestih od prejšnjega učiteljstva, se je moralo prilagoditi razmeram in pognati slovensko besedo iz šol.

Za učiteljstvom je ista usoda zadela vse ostale Slovence, ki so se bili priselili v Prekmurje iz kateregakoli kraja v Jugoslaviji. Vsi so morali v izgnanstvo, če so sploh mogli pravočasno zbežati. Niti starčkom ni bilo prizaneseno, enako ne ženam in otrokom.

Ko so Madžari na ta način “očistili deželico nezaželenih gostov”, da niso mogli več vplivati na zapuščeno prebivalstvo, je prišla prepoved rabiti slovensko besedo v šolah in tudi zunaj šol. Kdor prelomi ta ukaz, mu je zažugana stroga kazen. Edino na gimnaziji kneza Koclja v Murški Soboti je bilo dosedaj dovoljeno rabiti domače narečje, pa še to samo

v najvišjih dveh razredih. V ostalih razredih, kakor tudi v lendavski meščanski šoli, se ne sme slišati drugačen govor ko madžarski. Marsikje so bili otroci že kaznovani, ker so med seboj “vendski” govorili. Kar velja za druge predmete, velja tudi za krščanski nauk. Vse madžarsko.

Najbolj čudno “bogosluzno” delo pa vrši goreči — goreči za madžarstvo — somboteljski škof, ki pošilja med same pristne Slovence trde Madžare za dušno pastirstvo, dočim slovenske duhovnike pošilja na župnije v notranjost Madžarske, oziroma pusti, da jih madžarske oblasti izganjajo ali mečejo v ječe.

Novi madžarski duhovniki sicer po večini niso videti slabi in skušajo po najboljših močeh biti dobri dušni pastirji. Napram našim ljudem niso doslej zakrivilil obsodbe vrednih dejanj, toda če bi imeli še tako dobro voljo, kaj morejo koristiti ljudstvu, čigar jezika ne razumejo, ljudstvo pa njihovega ne. Naši slovenski duhovniki izginjajo s svojih mest kar čez noč. Pride povelje in iti je treba. Tako je pred kartikom izginil celo polanski župnik Daniel Halas, ki dobro zna madžarsko, saj je svoje študije napravil v bogoslovju škofijskega semenišča v Sombotelju. Čeravno zna dobro madžarski, bi vendar utegnil vsaj tu pa tam tako slovensko besedo spregovoriti s svojimi Slovenci... Tudi dobro znani in vsem Prekmurcem nad vse priljubljeni župnik Klekl moral je biti “spravljen” pri škofu v Sombotelju, ker le tam je — po škofovem mnenju — “na varnem”. Zelo težko je razumeti početje takega škofa, toda ta zgled nam zopet kaže, do kakšne stopnje zaslepljenosti lahko človeka privede pretiran nacionalizem. Celó najvišje duhovne dobrine izgube vso svojo veljavo in morajo postati umazano orodje v dosego politično-nacionalnih ciljev.

Kakor se je bilo bati že od vsega začetka, so začeli Madžari rekrutirati naše fante. Dosedaj kličejo v redni vojni kader samo mladeniče starosti 21 let. Precej je že teh 21 letnikov, ki služijo pod ogersko

zastavo v vojski. Kolikor je znano, dosejda še niso odšli na fronto. Urijo se in vežbajo, bojimo se pa, da bodo po nekaj tednih poslani na rusko fronto... Uboga naša gmajna!

Veliko spremembo je prinesla nova državna pripadnost tudi v zadevi prehrane. Razume se, da spremembo na slabše in celo zelo na slabše. Znano je, da je prekmursko ljudstvo zelo marljivo in delavno. Ako mu domača zemlja ni dajala dovolj za primerno udobno življenje si je znalo poiskati zaslužka v tujini. Vsekako pa je bil njegov življenjski položaj kar dosti ugoden. Lakote naše ljudstvo ni poznalo. Zdaj se mora zadovoljiti z 200 grami kruha na dan. Če se pomisli, da je kruh eno glavnih hranilnih sredstev in da vsega drugega istotako primanjkuje, je lahko videti, da se mora prekmurski kmet privaditi resničnemu stradanju.

Ni čudno, da je žalovanje za izgubljenó Jugoslavijo v Prekmurju prav tako iskreno ko v drugih delih Slovenije. Samo en glas se čuje vsepovsod: Kako dolgo bo to trajalo? Kdaj bo konec teh nadlog, kdaj se nam povrne naša draga Jugoslavija? Tako ne moremo dolgo vzdržati. Bratje so nam daleč, novi gospodarji ravnajo z nami kot da nimamo nikakih človeških pravic, kakor da nismo ljudje...

ČETNIKI V JUGOSLAVIJI

nadaljujejo svoj boj na življenje in smrt. Poslednja poročila pravijo, da kljub nemški grožnji, da bodo iztrebili ves narod, če ne boo dpora konec, gre Mihajlovičeva vojska dalje. V poslednjih bojih v Bosni je padlo 2000 Italijanov in na drugem mestu tudi 700 Nemcev. Poročilo pravi tudi o četniških letalih, ki jih imajo bojda kakih 20. Nemci preiskujejo to skrivnost in iščejo jugoslovanski aerodrom, pa ga ne morejo nikjer odkriti. Sodi se, da jih je več. Najbolj čudno pa je, od kod dobe nafto in municijo.

Kljub vsem žrtvam Nemcev in Italijanov nikakor niso mogli obvladati položaja i nje nerazrešljiva uagnka, od kod dobiva Mihajlovičeva vojska nafto in municijo,

NEKAJ ZA STARIŠE

Rodna hiša je prvi vzgojni zavod otrokov. To je čisto umevno in naravno, kakor smo se uverili v prejšnjem odstavku. Naravno je pa tudi, da se z vzgojo ne sme čakati. Ko otrok zagleda luč sveta, se hkrati prične tudi vzgojno delo zanj. Če bi hoteli z vzgojo čakati do sedmega leta, bi bilo že marsikaj zamujenega; v otrokovi duši bi se zaredil plevel, ki bi ga bilo težko izrvati.

Vzgoja se mora začeti v zibelki; pravzaprav pa že poprej: svoj začetek naj ima v samovzgoji roditeljev.

Komaj jame novorojenec gledati okrog sebe, že prično vplivati nanj stvari, ki ga obdajajo. Ali naj pride mati s svojim vplivom šele potem, ko so druge stvari nezavestno že izvršile svoj posel? ... Soba, stene, slike, ki vlečejo nase po luči in barvi koprneče oko otrokovo; glasovi, ki zvene na njegovo uho; ljudje, ki se smehljaje sklanjajo nad posteljico; igrače, ki se z njimi moti in zabava: vse to vsaj površno odseva v otrokovi duši in pušča v nji čedalje močnejše vtise. Mati naj jih pridno porabi in izpopolni.

Sredi gozda izvira lep in čist studenček. Njegova hladna bistrica se izliva najprej v malo gorsko jezerce. Dokler je studenčnica bila še skrita sredi gorskih kotlin, jo je obdajala temna noč. Zunaj pa, v solčni luči, je njena čistina in gladina kakor odprto ogledalo; vse, kar je obdaja, se zrcali v prozorni gladini: cvetice na obrežju, jelovina, drevje, gorski vrhovi in solnce, ki plava na nebu. Pa ne samo to; tudi temni oblaki, blisk in strele, orel in jastreb s svojim plenom se zrcalijo v gorskem jezeru.

Podobno je tudi v otroku. Prvi trenutek, ko pride človek na svet, se duša še ne pojavlja z vsemi zmožnostmi, ker je telo še nerazvito; vendar pa ima že naravo zrcala. Vse, kar se vrši okrog otroka, vrže senco, podoba v njegovo dušo: dobro ali slabo, lepo ali umazano. Četudi se te slike urno menjavajo, vendar ne izginejo popolnoma, ampak puste vedno nekoliko spomina v duši.

Otrokova duša je kakor lončena posoda. Vlij vanjo grenčico ali kisline, pa se tako navzame tega duha, da ga ni moči izlepa spraviti iz nje, četudi že davno ni več grenke ali kisle tekočine notri. Vsaka druga tekočina, ki jo pozneje vliješ v posodo, ima neprijeten duh.

Oči, ušesa otrokova so kakor cevke - dovodnice, ki skozi njih pronicuje v dušo vsak glas, vsaka beseda, tvoja podoba in obleka, tvoja molitev, pa tudi kletev. Seveda marsikaj tega se zopet razprši; toda nekaj usedline pa vedno ostane ter udari potem, ko pride otrok do pameti, na dan kot dobro ali kot slabo, kakršen je pač vtis.

Da se mora vzgoja začeti zgodaj, pravzaprav že v zibelki, je torej jasno.

V družini imajo 4-letnega otroka, ki na njem že bujno poganja brstje svojeglavnosti, trme in jeze. Če rečeš staršem, naj tega ne trpe na otroku, marveč naj te kvarne izrastke na mladiki odrežejo, bo ta blagohotni nasvet redko padel na ugodna tla. Kaj ti bodo odgovorili? Slišal boš izgovore: "Kaj pa otrok ve! Čemu bi strahovali — nedolžno stvar! Takrat, kadar bo pri pameti, bo treba zaropotati." — Tako malcvredno besedičenje se pozneje bridko maščuje.

Najmlajši otrok se more že navaditi na red, pravilnost, točnost in čistočo. Doseči se tudi more in mora že zelo zgodaj, da zna otrok ubogati, da more kaj prenesti in pogrešati. Utegne pa s svojo trmo in kljub-

BRATOVŠČINA ŽIVEGA ROŽNEGA VENCA ima

sestaneke na AVELLANEDI 20 septembra,

na PATERNALU 27. septembra.

valnostjo starše že zgodaj strahovati, ako niso previdni in neizprosni od začetka. Če otročiček svojo mater že zdaj zmaguje, potem ji bo veljalo vse življenje: — gorje premaganim!

Poglejmo še knjigo Modrosti in izreke modrih mož, ki dokazujejo, da se mora vzgoja dovolj zgodaj pričeti: "Ne prepuščaj sina v mladosti njegovi volji. Pripoguj njegov vrat v mladosti in daj mu po hrbtu, dokler je še otrok, da pozneje ne bo trdovraten..."

Navajaj zgodaj na dobro, "kajti mladenič, vaje svoje poti, tudi v starosti z nje ne stopi." "Prvo seme poučevanja" — pravi škof Slomšek — "pade najgloblje, najdalje ostane in obrodi najlepši sad..."

In zopet:

"Kar mati pri otroku zamudi, se težko kdaj popravi; cesar oče nad detetom ne stori, šola tudi ne izbavi."

"Pritožuješ se, da sina ne moreš ukrotiti," piše sv. Krizostom; "moral bi ga skrbno krotiti, ko je bil še zelo mlad in ga je bilo še možno imeti na povodcih. Takrat bi ga bil moral privaditi na dolžnosti in zatirati dušne bolezni. Ko se je njiva njegovega srca še dala lahko obdelati, takrat bi bil moral trnje poruvati... in strasti bi se ne bile razrastle in razpasle."

Tudi stari Seneka, ki je bil pogan, je pravilno pojmoval važnost zgodnje vzgoje. Rekel je: "Nič ni težko nežne duše voditi; ni pa lahko izrvati hudobij, ki so z nami zrastle."

Nekateri celo trde, da je vzgoja človekova z 10. letom pravzaprav že končana. S tem nikakor ni rečeno, da se potem staršem ni treba brigati več za vzgojo, marveč, da se otrok navadno drži smeri, ki so mu jo starši določili v prvih 10 letih. Pozneje morajo pač še vedno skrbeti, da otroci od te smeri ne krenejo.

Vsekakor lahko trdimo, da je pri vzgoji doba do desetega leta odločilna.

Kaj bi bilo torej reči na ugovor: "Otrok še ne razume"?

V neko katoliško družino, kjer so imeli majhne otroke, pride župnik na obisk. Peljejo ga v sobo, kjer je viselo več nedostojnih slik. Gospodinjo je duhovnik posvaril s tem, da je opozoril na nevarnost pohujšanja za otroke. "Krščanska" gospa ni bila preveč v zadregi. Izgovarjala se je: "Saj otroci teh reči še pogledajo ne; pa če jih tudi pogledajo, se nič ne brigajo zanje. Pozneje pa te podobe tudi ne bodo nič škodovali, saj se navadijo nanje." — In res. Otroci so se navadili na te reči, ko še nič razumeli niso in nadaljevali tudi pozeje. Ni bilo dolgo, pa so se že čule tožbe, kako drzen in razuzdan je postal starejši deček; prava kuga za tovariše. Mati je jela tožiti in krivdo zvrčati na dečkove součence, pa tudi na učiteljstvo, ki baje ne zna prav vzgajati. Samo mati, ta "pobožna" mati ni marala biti nič kriva. Pameten človek bo rekel: Čudež bi bil, če bi ostali otroci v taki hiši in v takih okoliščinah dobri in nedolžni. Kdo je dečka pohujšal, ne bo težko odgovoriti.

Kar so v ti družini učinile nedostojne slike, to stori drugod n. pr. smešenje verskih stvari, zaničevanje duhovnikov; drugod zopet preklinjevanje in prepiri, pijanstvo v družini, verska mlačnost i. dr. Vse te okoliščine so kakor kalup za otroško dušo. Če ima kalup polbo satanovo, bo tudi otrok imel tako podobo.

Zdaj bomo umevali, koliko je vreden izgovor: "Otrok še ne razume." O le verjemimo, da otrok vse vidi in sliši, da čuti in umeva — pa žal le prerad tudi posnema.

UNA PAGINA DE HISTORIA

Precisamente cuando los Habsburgos llegaron a la costa adriática, un cúmulo de acontecimientos internos y externos empezaron a debilitar su poder. Entre los miembros de la casa reinante empezaron un sinfín de riñas que terminaron en la partición del imperio entre varios miembros de la dinastía. El año 1379 vió la primera partición del imperio de los Habsburgos y el año 1411 nos señala la segunda. Los territorios eslovenos cayeron bajo el poder de *Ernesto*, que se titulaba archiduque. En Carintia era Ernesto el último príncipe instalado, por la costumbre antigua, como príncipe esloveno en la silla de piedra de Gospa Sveta (1414).

Los más encarnizados enemigos de los Habsburgos y de su poderío en comarcas eslovenas eran

LOS CONDES DE CELJE.

Alrededor de los ambiciosos representantes de esa rama gira toda la historia política eslovena del siglo XV. Cien años duró la incesante ascensión de esta familia noble.

El conde Federico I († 1360) tenía dos hijos, Ulrico I y Herman I. El conde Ulrico I († 1368) había guerreado mucho por el mundo, preparando en esas oportunidades lazos familiares que fueron los que más contribuyeron a la elevación de los Celjanos. Junto con el rey húngaro Lodovico I, y los Habsburgos ha guerreado en Dalmacia, Servia, Bulgaria, Italia y Prusia. Ulrico I, logró el puesto de lugarteniente imperial en Carniola (1362). El conde Herman I y el hijo de Ulrico I conde Guillermo abarcan con sus lazos familiares el norte y el sur de Europa. Guillermo († 1392) casóse con Ana, hija del rey polaco Casimiro Piast; la hija de este matrimonio, también Ana, tomó por esposo en 1401 al rey polaco Vladislao I Jagiel. El segundo hijo de Federico, conde Herman I († 1385) tuvo por esposa a Catalina, hija de Esteban Kotromanić, príncipe de Bosnia.

El hijo de Herman I, conde Herman II es el fundador del gran poderío de los Condes de Celje. Ya desde 1390 es Herman II lugarteniente imperial en Carniola. De la mayor importancia para la política posterior de los Celjanos es que Herman II ayudó al rey húngaro Sigismundo de Luxemburgo en la guerra contra los turcos, salvándole la vida en la batalla de Nicopolis (1396), en la que los cristianos fueron vencidos. Desde entonces existe una unión estrecha entre los celjanos y luxemburgueses. Como gratificación recibió Herman II enormes extensiones de tierra en Croacia con la ciudad de Varasdin. No sólo por lazos familiares sino también por el dominio territorial, el poderío de los Celjanos se extiende a Hungría, Croacia y los Balcanes. La hija de Herman II contrae en 1406 nupcias con el rey Sigismundo de Hungría, el que agregó a su corona también la alemana. Ya los celjanos, por su poderío y autoridad, sobrepasan a los Habsburgos, que ya no se atreven más a enfrentarlos. Los crecientes vínculos con los luxemburgueses aportaron a los celjanos nuevas propiedades, riquezas y dignidades. En 1405 Herman II obtiene toda la provincia de Medjimurje, el título del "banus" de Slavonia y el derecho de nombrar al arzobispo de Zagreb. Ya en 1406 el título de Herman II es: conde de Celje y Zagorje, banus de Dalmacia, Croatia y Slavonia.

En el concilio de Constanza los celjanos forman el más brillante cortejo del rey Sigismundo.

Un gran impedimento para los celjanos fué el de ser feudales de los Habsburgos. También en eso ayudaron los luxemburgueses. El rey Sigismundo convenció, en 1423, al archiduque Ernesto para que aboliera el feudo y nombrara a los celjanos como "Grandes del imperio".

LA DECADENCIA MORAL

El sucesor de Herman II era su hijo primogénito *Federico II*, que ya desde 1388 tenía por esposa a Isabel, hija del príncipe croata Esteban Frankopan de la isla Krk. Federico residía en general en su castillo de Krško, mas no estaba en buenas relaciones con su esposa. El amor hacia una niña de la nobleza inferior croata — *Verónica de Desenice* —

ROJAKOM V ROSARIJU, CORDOBI IN PARANA
spročam, da se bom oglasil v dneih od 10. — 17.

OKTOBRA po sporedu, ki bo javljen pozneje

J. Hladnik, izseljenski duhovnik

causó la muerte de Isabel. Encontráronla muerta en su lecho del castillo de Krapina. Acto seguido Federico casóse con Verónica. Eso desagradó al viejo conde Herman y al rey Sigismundo. Herman invitó a su hijo a Budim, donde, junto con el rey de Dinamarca, dirigía la investigación contra su hijo — asesino. Federico tentó en 1425 ausentarse con Verónica a Venecia; su fuga fracasó y su padre lo hizo aprehender y encarcelar. A Verónica la envió ante el tribunal de Celje; merced a los esfuerzos de su defensor, el tribunal la absolvió de culpa y cargo. Mas el padre no cesó y la hizo ahogar en una tina en el castillo de Ostrovitza. Federico pudo sepultar su cadáver en el monasterio de Jurkloster (1425).

Ese drama de la más rancia nobleza, en territorio esloveno, ha sido muchas veces explotado por la literatura eslovena y croata en novelas, dramas y óperas.

En 1436 Sigismundo, emperador germano-romano elevó a los condes de Celje al rango de *príncipes herederos*.

Para los Habsburgos era esto un nuevo, rudo golpe. Los Celjanos los repelían en los Alpes y en el Carso, amenazando desalojarlos de las comarcas eslovenas.

Durante el reinado de Federico II († 1454) y Ulrico II logró la política de los celjanos su más franco éxito. El príncipe Ulrico II era hijo del matrimonio de Federico con Isabel Frankopan. Desde 1433 era su esposa la hija del déspota serbio *Jorge Branković*, Catalina, de la cual escribe el anónimo autor de la "Crónica de Celje": "el príncipe Ulrico tenía por esposa a la hija de un gran señor y príncipe, el déspota serbio Jorge. Ella no era de nuestra religión sino de la ortodoxa, vivía según los preceptos de su religión y mantenía en su corte sacerdotes ortodoxos."

Desde que los celjanos lograron el rango de príncipes, sus relaciones con los Habsburgos en la Austria interior se tornaron grandemente tirantes. Después de 1436 principió un ciclo de guerras que dañó enormemente el territorio esloveno. El comandante de los celjanos, el noble checo *Juan Vitovec*, saqueaba las posesiones habsburguesas. A la sazón los celjanos sabían explotar las controversias entre una y otra rama de los Habsburgos.

Todos estos litigios, muchas veces degenerados en guerras, se desarrollaban cuando la unión era más necesaria que nunca. En 1453 se hizo amenazante el flagelo turco, capturando los otomanos la ciudad de *Constantinopla*. Tres años después, merced á los esfuerzos del regente húngaro Hunyady, y del franciscano San Juan Capistrano, la capital yugoslava *Belgrado* se salvó de las garras otomanas. De aquella época se conservan en Eslovenia muchos datos históricos que tratan ampliamente de Belgrado, llamado, el castillo blanco ortodoxo, y describen las fortalezas con sus torres y trincheras, zanjas y muros, como también al déspota Jorge y su familia.

A principio de Noviembre de 1456 congregóse el ejército cristiano bajo el comando del rey Vladislao y del príncipe Ulrico en Belgrado con el fin de presentar batalla a los turcos. Era en la mañana del 9 de Noviembre 1456 en la fortaleza de Belgrado, cuando el joven Hunyady hizo llamar al conde Ulrico reprochándole su incapacidad en la dirección de la guerra. De las palabras surgieron hechos, se cruzaron las armas y Ulrico cayó herido en la pierna. Los adversarios lo ultimaron cortándole la cabeza.

Con la caída suya cayó también la gloria de los Celjanos y quedó frustrada por muchos siglos la reunión de los eslavos del sur.

BELLOTTI Hnos.

FABRICA DE TRICICLOS

AV. LA PLATA 1659

U. T. 60 - 0657

KULTURNA KRONIKA

J.N.O., katere cilj je združiti vse jugoslovanske sile v pomoč trpeči domovini je osnovala poseben odsek J.N.O. za mesto Buenos Aires.

VSESLOVENSKI KONGRES
je imel postati dogodek prvega reda za vse Slovence in posebno še za Slovence, ki smo pokazali za dogodek več zanimanja kot noben drug slovanski narod tukaj. Napovedani kongres se pa ni mogel vršiti kljub temu, da je prišlo mnogo delegatov iz vseh strani. Tako smo videli rojake iz Río Negra, Chubuta, Chaca, Mendoza... Z ozirom na vojno stanje je tukajšnja oblast zavzela povsem nevtralnega stališča in zato takega shoda, ki je zunanje-političnega značaja, ni dovolila, prav tako kot je odrekla tudi dovoljenje "Italiji Libre".

Vršila se je pa veličastna manifestacija slovanske ideje v Parque Romano, kjer je bilo zbranih 15 avg. 6000 Slovanov. Na tej veselici so bili med vsemi točkami najboljši ravno nastopi slovenskih društev. Posebno se je odlikoval moški zbor Slov. doma s pesmijo "Slovan na dan" in "V boj".

KONCERT ZA VOJNE VJETNIKE
se je vršil 17. avgusta v jugoslovanskem domu na Dock Sudu. Nastopila je naša slavna pevka Zinka Milanov, ki je zapela več pesmi. Med temi je bila ena češka, ena ruska in ena tudi slovenska: "Palčičeva Pastirica", ki je bila od vseh najlepša. Slovenski Dom je pevki umetnici poklonil krasen šopek rož. Nastopil je tudi g. Milanov z deklamacijami in umetnik violonist Ljerkó Špiler. Vsi trije so očarali občinstvo.

"TRI SESTRE" je podal Slovenski dom. Večini občinstva je menda bila ta komedija dr. Kreka nepoznana. Sedaj jo poznamo in vemo, da je bilo malo igrice podanih v tako veliko zadoščenje gledalcev. Igralska družina je dokazala, da je vredna poklicnega odra.

ZVEZA JUGOSLOVANSKIH DRUŠTEV si je nadela ime zveza treh društev namreč Ljudski oder, GPDS v Villi Devoto in Ivan Cankar. Stara zadeva je, kako združiti čimveč društev v sodelovanje. Toda treba je iti na delo očitno in povabiti vsa društva, če je delo iskreno mišljeno. Pa so bila prezrta kar tri slovenska društva in nebroj jugoslovanskih, zato res ne pristojna tej družbi ime: "Zveza jugoslovanskih društev".

MLADINSKA PRIREDITEV V DEVOTU se je vršila 23. avgusta in je bila prav videv in razveseljev uspeh delovanja GPDS, v katerem vodi mladino gospa Bajtova. Otroci so dali prav prijeten trenutek oddiha s svojimi pevskimi in deklamatskimi nastopi in z igrico "Luknja v namiznem prtu".

KULTUR. PRIREDITEV SVOJE VRSTE se je vršila 14. avgusta v dvorani San José, kjer so naše prve igralko podale pred obilnim občinstvom s čudovito dovršenostjo in med neverjetnim navdušenjem iz slovenskega prevedeno igro "Victima de amor filial". Med odmori je nastopila z dvema pesmicama tudi Zofka Suličeva in žela prav lep uspeh.

"TRIGLAV" V ROSARIJU je 23. avgusta slavil že 12 obletnico svoje ustanovitve, katero je praznoval v lepo urejenem lastnem domu.

NA FLORIDI se ustanavlja tudi jugosl. društvo. Pripravljali odbor so: Godina, Škrbec in Polak.

13. de Septiembre a las 15 horas

PROGRAMA SPORED

1. Canción de bienvenida Niños: Ricardo Beučič y Silvio Kavčič, Florista: Irena Vidmar.	1. Pozdravni spev Irena Vidmar.
2. Volveré a mis montañas — Coro "Slovenski Dom"	2. Nazaj v planinski raj
3. Aires yugoeslavos — Canciones y bailes Con las siguientes parejas: Maria Giacomelli y Antonio Milost, Irene Vidmar y Boris Ličen, Herminia Beučič y Ricardo Pintar.	3. Narodno petje in ples
4. Un ramo de romero — Coro Avellaneda	4. Tam na vrtni gredi
5. Primavera - Fantasía a cargo de los más pequeños. Primavera: Lidia Gabrovec, Pregonero: Carlitos Zivec	5. Pomlad - Igrajo mali
Pajes: Hugo Milost, Anselmo Turk, Armando Leban, Mario Trobec, Victor Jerič Flores: Liliana Turk, Olga Milharčič, Rosita Maurič, Hilda Jazbec.	
Mariposas: Nélida Leban, Giana Dančeli — Enanos: Norberto Furlan, José Harej.	
6. Cinta cómica.	6. Burka v filmu
7. Marquesito y Marquesita - Canto y Gavota. Aida Peček y Oscar Zivec — Anita Lakner y Ricardo Beučič.	7. Mladina raja
8. Marcha militar de Schubert — Trio Trio: Kren, Porez y Nélida Zucarelli (Dos violines y piano).	8. Koračnica, izvaja Trio
9. "EL AMOR FILIAL" drama en 4 actos	9. Drama v 4 dejanjih

Clementina (duquesa): Dora Facciotti
Augusta (su hermana): Josefina Sfiligoy
Very (la hija): Ida Počenko
Claudia (Dama de corte): Nelly A. Loyácono
Albina (Dama de corte): Ethel M. Silva
Ercilia (abuela): María Koradin
Marta (su hija): Irene Jekše

En los entreactos se interpretarán:
10. Momento musical, de Schubert
11. La huerfanita - Coro de hombres con la solista Zofka Sulič — SIROTI.
12. Las perlas eslovenas - Trio.
13. "Escocesa" y "Vals" de Schubert - Trio
14. Ave María, de Gounod - solo de Zofka Sulič
15. Final del drama.

Med odmori slede:
10. Trio: Momento musical
11. Zofka Sulič — SIROTI.
12. Slovenski biseri - Trio.
13. Dve Schubertovi
14. Solospjev s spremljanjem
15. Zadnje dejanje drame.

DESPENSA
FRANC MILHARČIČ
Médanos 1701 U. T. 59-3395

VSA STAVBENA DELA
Dovodne in odvodne inštalacije izvršuje
Luis Daneu
PERU 832 U. T. 34 - 3405

FERRETERIA — TRGOVINA Z ŽELEZOM
BARTOLOME FLOR
Velika izbira železnine, električnih potrebščin in gradnega materijala.
Asunción 4602 U. T. 50-0724

ALMACEN FRANC KEPIC
José Mármol 2696 Florida FCCA
U. T. Olivos 3837

Se priporoča
TRGOVINA DANICA
Ivan Gregorec
Lavalle 3897 Florida, U. T. 3397

RESTAVRANT TRIESTINO ŠKERLOVAJ
Av. Fr. Beiro 5201
U. T. 50-5924

DESPENSA "EL PICAFLOR"
VICTORIO KOVAČ
San Pedro esq. Indio
Villa Progreso
U. T. 755 (San Martin) 1350

LOS VINOS A SU GUSTO
KURINČIČ FRANC
GARAY 3910 U. T. 61-5384

GRAN SURTIDO DE VINOS
STANISLAV STANTIČ
Triumvirato 3984 U. T. 55-5506

Fábrica de Muebles
VICENTE ROGELJ
LOS ANDES 246 VILLA ESCASO
Teléf. 652 (Tablada) 133.

MODERNA KROJAČNICA
LEOPOLD UŠAJ
Avda. Francisco Beiró 5380-82
VILLA DEVOTO (Preje na Paternalu)
OTVORJENO 1. SEPTEMBRA

A 6 cuadras de la Playa y Casinos MAR DEL PLATA
HOTEL "TRIESTE"
TUCUMAN 2844 Teléfono MAR DEL PLATA
Cocina Familiar — Baños calientes — Todo confort
Precios módicos Atendido por su dueño

Despensa
TERESA ZALETEL DE MASIKIEVICH
3 DE FEBRERO 1079-89
U. T. 73-2478
BELGRANO

HOTEL IN RESTAVRACIJA "PACIFICO"
ANTON BOJANOVIČ
CHARCAS 767-9 Telef. 31-8783.
Blizu Retira! V centru mesta!

JMETNO STAVBENO MIZARSTVO
KOVINSKA OKNA IN POLKNA
FRANC BANDELJ
Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsakovrstna kovinska dela.
AV. DE LOS INCAS 5021
Telef. 51-5184.

KROJAČNICA Franc Melinc
Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu
PAZ SOLDAN 4844, Tel. 59-1356

DESPENSA
JUSTINA VUGA
Vidal 2602 U. T. 76-1220

LECHERIA — MLEKARNA
JOSE BREZAVŠEK
Lope de Vega 2480 Villa Devoto

HERRERO DE CONSTRUCCION
se priporoča rojakom
FRANC ČOHA
Calderón 2779 U. T. 50-6655

SPOMIN BAZOVISKIH ŽRTEV BO
6. SEPTEMBRA OB 17 URI V PROSTORI 'SLOVENSKEGA DOMA',
GRAL. CESAR DIAZ 1657.

Odlomek pisma iz Slovenije pod Nemci: ...Uradniki so dobili povišane plače. Toda to je le pesek v oči. Saj nemška marka ni skoraj nič vredna. Upokojenci le tisti dobivajo pokojnino, ki so bili sprejeti v Heimatbund. Mnogim je pa bil sprejem v to organizacijo odklonjen in tako je šla v zgubo tudi pokojnina. Zdaj so siromaki in niti pare jim ne dajejo za življenje. Žive od brodelnosti domačih ljudi...

Aretacije v Ljubljani so na dnevnem redu. Zapolnena novica nam pove, da je bilo koncem svečana aretiranih 3200 Slovencev, med tem ko so mesto obkolili. Očividce pripoveduje, da so Italijani zgrabili živec nad nepričakovanim odporom Slovencev, ki s stojično mirnostjo čakajo rešitve in se ne menijo za nobeno grožnje. Ob tisti priliki so preiskali vse hiše eno za drugo.

V Ljubljani je velika, moderna kemična tovarna, ki je bila v polnem obratu. V začetku februarja letos je tovarno napadla skupina slovenskih upornikov ter z bombami uničila vse važnejše oddelke tovarne in vse važnejše stroje tako, da tovarna dolgo časa ne bo sposobna za delo.

Kar na slepo delajo Italijani, ki ne vedo, kako bi potlačili uporne Slovence. Tako nam pove postopek radi porušenega mostu čez Ljubljano pri Preserju, kjer morda še danes ne vozi tržaški vlak, ker je bil most porušen in so Italijani zato ustrelili 18 oseb iz kraja, ki so šli pojoč v smrt.

Pri prvi preiskavi so ti ljudje priznali krivdo, ker so jih Lahi strašno pretepal. Ko je pa prišla obravnava, so vse utajili in zanikali. Zanimiv je tale primer: Prijeli so tudi nekega čestarja, ki je imel pri sebi listek z imeni svojih pomožnih delavcev. Na podlagi tega listka so ga obsodili in z njim vse ljudi, katerih imena so bila na listku. Trdili so namreč, da je čestiar kolovodja "komunistov" in ta trditve, ki je bila popolnoma iz trte zvita, je zadostovala za obsodbo.

Podobno se je godilo nekemu železničarju, ki je bil med aretiranci. Bilo je popolnoma jasno, da ni imel s stvarjo nič opraviti, saj so vsi postajni načelniki od Ljubljane do Rakeka pričali, da so ga videli tisto noč na lokomotivi. Toda vse pričanje ni nič zaleglo — obsojen je bil.

Zopet za nekega drugega je šel intervirat borovniški župnik Jerina. Pa tudi to pričevanje je bilo zaman in je bil človek ustreljen.

Zadružna zveza v Ljubljani, najstarejša in največja zadružna centrala v Sloveniji je imela nedavno svoj letni občini zbor. V tej zvezi je bilo včlanjenih 833 slovenskih zadrug. Z razkosanjem Slovenije med Nemce, Italijane in Madžare je ta zveza izgubila 595 zadrug, tako da šteje danes le 238 zadrug, ki so vse na teritoriju okupiranem po Italiji.

V Ljubljani so našli mrtvega v hotelu generalnega konzula Nemčije dr. Hansa Driesch. Bil je zastrupljen. Četniki so mu sodili smrt radi političnih umorov med Slovenci.

Traducción de
DARINKA ČEHOVIN

(Continuación)
OCTAVO CAPITULO

A la mañana siguiente Svarun reunió en consejo de guerra a todos los patriarcas, a los poderosos y a los ancianos, a los probados jefes guerreros. Estableció el orden y la paz entre las tropas. Una vez reunidos los canosos personajes Svarun habló:

Cuerdos patriarcas, gloriosos guerreros, la lucha ha acabado y no acabó. Perun, que es grande, envió el rayo cuando le ofrecimos el sacrificio debajo del tilo, y mantuvo su atronadora palabra. El enemigo está vencido, un sol libre nos ilumina, nuestras tribus están en libertad. El esloveno vuelve a ser lo que fué y es lo que deberá ser para la eternidad. ¡Gracias a Perun, a quien debajo del tilo sacrificaremos cuanto le hemos prometido!

Mas les avisó que la lucha no está terminada. ¿Quién, durante el buen tiempo, dejaría el arado en medio del campo e iría a su casa? Clavamos el arado y el surco nos sonrió ancho, entonces, ¡adelante Hermanos! Vayamos a buscar ese pan que durante tres años nos robaba Hilbudi, aunque no encontremos ya más que sus migas. Los fríos aún están lejos este año; ¡asaltemos al cruel enemigo y nos sea devuelto lo que nos fué quitado! Rebaño tras rebaño, hato tras hato, cristianas y cristianos llevaremos a casa para que pacen, siembren y cosechen en lugar de nuestros hijos muertos. Esto es lo que piensa vuestro jefe, a quien vosotros elegisteis para que vaya delante y pelee junto a ustedes en los años que tenga de vida.

¡Patriarcas, jefes, pronunciad sabias palabras!

Se levantó el patriarca Velegost, esloveno rico y respetado.

“En este combate cayeron la mitad de mis siervos y junto a ellos quedaron tendidos en la llanura dos de mis hijos. Mas aún estamos yo y dos hijos que, si es necesario, caeremos con el solo fin de vengarnos, para que nos paguen la deuda. ¡Svarun es sabio, el pensamiento de los dioses se refleja en sus consejos!”

“¡Que nos paguen la deuda!” repetían los eslovenos.

Los patriarcas antoves callaban. Svarun los miraba significativamente. Preocupación y miedo se arrastraban por sus caras.

“Hermanos nuestros, antoves que moráis las apartadas montañas, por lo que no tuvisteis que snufrir tanto las invasiones bizantinas como nosotros. ¡Si queréis vivir seguros, edificad una muralla delante vuestro! ¡Moved las piedras duras, como ya lo habéis hecho en esta batalla, y construid con ellas una muralla única, para dormir despreocupados junto a vuestras familias y pacer tranquilamente vuestros rebaños!”

Lobo, patriarca antov, se irguió.

“Hermanos eslovenos, el invierno ya llama a la puerta. En las montañas, nos alcanza y nos muerde como una fiera. ¡No tentemos a los dioses! ¡Ya nos permitieron esta victoria! ¡Refugiémonos en la paz de nuestras casas hasta la primavera! ¡Después nos reuniremos y caeremos de improviso más allá del Danubio!”

Los antoves aclamaban a su patriarca mientras los eslovenos bajaban la cabeza para murmurar.

Svarun trató de apaciguar la discusión con suavidad.

“Patriarca Lobo, lo que tú piensas está bien, pero no es de sabios. ¿Quién sacrifica y asa un cordero para quedarse con el estómago vacío?”

“¡Nosotros no nos retiraremos, queremos comer hasta aplacar al hambre!” tronaron los eslovenos.

“¡No sólo ustedes! El jefe debe ser justo. Los antoves fueron buenos camaradas y vinieron en nuestra ayuda desde muy lejos. ¿Permitiremos que rompan sus lanzas, quiebren sus espadas y pierdan sus cabezas en vano? ¡No! Después del trabajo viene la paga. Nosotros no se la podremos dar, pero iremos a buscarla allá donde hay bastante.”

Entonces se hizo oír el antov Villien, rico y vanidoso.

“Lobo dijo la verdad. No pedimos paga; si la buscáramos quizá la encontraríamos bien cara entre los dientes del invierno. Queremos regresar. Nuestros hogares están lejos, nos acompaña la cordura y no la glotonería de aquel que siguió comiendo hasta hartarse y morir!”

A una sola voz exigieron los antoves que el ejército regresara.

Svarun lo lamentaba. Esta discordia lo hería. Ya ningún obstáculo se presentaba en el camino, por el que podían ir libremente a cargarse de botín a otras tierras, pero los antoves no le respondían. Probó otra vez.

“Es hermoso que deseéis regresar a vuestros hogares; los acompañaremos con gran alegría. Mas si le preguntamos a vuestros guerreros, tal vez muchos preferirían ganar en una noche lo que las cosechas y el ganado les dan en un año y un día. ¡Preguntémosles!”

Lobo tomó la palabra.

“Si eso sirve de algo, ¡que valga! Pero que se suspenda la reunión hasta mañana.”

Los patriarcas se separaron hacia la derecha y la izquierda en dos grandes grupos.

“Svarun proyecta convertir en amos a los eslovenos”. Gruñían los antoves.

“A propósito, ¡cómo ordena a los hombres libres!”

“¡Como a siervos!” — “¡Lo diremos a la gente!”

“¡Nadie irá con él; nadie debe hacerlo!”

Mientras tanto, los eslovenos protestaban contra los antoves. “¡Rebeldes!”

“¡Sólo para que se divida el ejército!”

“¡Que vayan a Bizancio a mover las piedras de los molinos del Emperador!”

“¡Que vayan en busca de sus mujeres para poner tibias pieles sobre sus hombros, ya que tanto temen al invierno!”

“¡Qué les importa el invierno! ¡El lobo es siempre lobo!”

Svarun quedó solo y triste. Iztok se le acercó.

“Padre, en tus mejillas hay pesar. ¿Qué te hizo agachar la cabeza?”

“Iztok, hijo mío, recuerda que el esloveno no será feliz mientras no tenga paz. Las nubes cubren su sol libre, son tan espesas que tal vez ya no pueda atravesarlas el radiante rayo.”

“Padre, los eslovenos debemos cambiar. Padre, yo los mejoraré cuando sea patriarca. Debemos aprender a guerrear de la misma manera que el enemigo, si tal no hacemos seremos vencidos.”

“Iztok, yo moriré pronto. El hálito de Morana no está muy lejos. Moriré sin esperanzas. Sólo deseo morir donde mi padre. ¡Libre!”

El anciano inclinó la cabeza y calló. Iztok no volvió a hablar, respetó su gran pena.

*

Ese día hubo en el ejército muchas discusiones y pláticas. Se criticaban los discursos de los patriarcas, para aplaudirlos aquí o despreciarlos allá. Los antoves querían regresar; los

eslovenos se aferraban a la idea de marchar hacia el sur.

De pronto se acallaron las discusiones; unos jinetes se distinguieron más allá del Danubio. El ejército esloveno recogió las armas. Rápidamente cruzaron el puente las mujeres y los heridos, para no estorbar el combate. Iztok olvidó su cabeza dolorida, eligió los mejores arqueros y los dispuso para que con sus flechas y arcos esperaran a los jinetes.

Cuanto más se acercaban éstos, más dudaban los eslovenos que fueran enemigos. Ninguna coraza refulgía, galopaban separados y sin orden.

“¡Los hunos! ¡Los hunos!”

Esa sola voz se extendió cuando los reconocieron. Bajaron las armas y esperaron ansiosos a que se acercaran.

Tuñús galopaba el primero, era el jefe. El caballo flaco, solo patas, mostraba sin embargo músculos poderosos y prominentes, como nervios bovinos. El huno creía acercarse al fuerte bizantino; se sorprendió al encontrarse con el ejército esloveno.

En un segundo adivinó lo sucedido y se acercó veloz a preguntar por el patriarca Svarun. Cabalgó hasta la tienda y saludó al jefe desde la cabalgadura.

Tuñús era un hombre robusto, de cuerpo anguoso; su gruesa cabeza estaba ensartada profundamente entre los hombros; su cuello parecía el de un viejo toro; tenía la nariz aplastada y una barba rala con unos pocos pelos; ojos pequeños y grises, nunca quietos, como dos negros relámpagos espiaban debajo de la frente. Sobre la cabeza llevaba una gorra y sobre el pecho una liviana loriga de cuero; estaba cubierto con un manto de púrpura. De su delgada cintura caían unos clazones de piel caprina.

“Svarun, eres el más grande héroe, pues venciste a Hilbudi. El más grande del mundo, así te lo dice Tuñús, descendiente de Ernak, hijo de Atila.”

“¿Dónde vas? Apéate, siéntate entre nosotros y come.”

Tuñús desmontó.

“A Bizancio, para obtener dinero mintiendo al Emperador,” rió Tuñús.

“El Emperador es poderoso, ¿no le temes?”

“¿Poderoso? Tú eres poderoso y yo soy poderoso, pues conocemos a la espada y a la maza, mientras él está sentado en su trono de oro y revuelve entre sus dedos unos cueros de burros, escritos; y sirve de niñera a su hermosa mujer, que es una vagabunda a la que Tuñús no ataría a la cola de su caballo. Sólo basta decirle: César, los bárbaros se rebelan, para que en el acto abra un cofre y entregándome dinero murmure: Tuñús, apacigua, paga ¡toma oro y plata!”

“No creo. ¡El Emperador tiene sus Hilbudi! ¡Esos son los diablos! ¡Quién tiene tales guerreros bien puede sentarse en un trono de oro!”

“¡Había un solo Hilbudi! Ahora la tierra está libre. ¡Puedes acercarte a las puertas de Bizancio, si quieres!”

“¡Ah, iría sí, pero esos antoves, esos antoves...”

A Tuñús le brillaban los ojos.

“Nos permitirás pasar la noche en tu fuerte. ¡Mañana continuaremos nuestro camino!”

“¡Sois nuestros huéspedes! ¡No va a faltarles nada de cuanto tenemos!”

Los hunos se acercaron a los eslovenos. Tuñús los saludó e iba acercándose imperceptiblemente hacia los antoves, entre los que se sentó.

*

Iztok, mientras tanto, forjó una resolución. Se unió a Radován, que estaba sentado lejos del ejército, detrás de un arbusto solitario, atando las cuerdas rotas de su arpa. Su cara agriada estaba envuelta en nubes de enojo. Cuando se le acercó Iztok, lo miró y siguió trabajando.

“¿Radován, cómo estás tan solo? Eres músico y te acurrucas detrás de un arbusto.”

No le contestó, pero lo envolvió en una torva mirada, que partió de bajo de sus hirsutas cejas.

“¡De pésimo humor, Radován! Tomaste como un animal la bebida de los bizantinos.”

El músico lo miró como un zángano furioso. Iztok se sentó a su lado y permaneció silencioso por mucho tiempo.

“Viejito, no seas malo, quisiera hacerte una pregunta importante.”

“¿Pregunta?”

“¿Vas a Bizancio?”

“¡A Bizancio! No está hecho para mí el estar entre estos salvajes. Me rompieron las cuerdas, ¡el diablo los encuentre!”

“¿Me llevarías contigo?”

“¡Hijo de Svarun, sé cuerdo y no digas disparates! Para tí, el hijo del jefe, es el hogar; para mí, el músico, el caminar por el mundo.”

“¡A pesar de todo iré, porque quiero y porque debo ir!”

“El bizantino te derritió los sesos al golpearte! ¡No digas locuras! Quédate en casa y no mates a tu canoso padre. Pien- sa que eres ahora su único hijo.”

“¡Por eso quiero ir a Bizancio!”

“¡Algún diablillo corrió el nudo de la horca y colgó tu juicio! ¡Se lo diré a tu padre para que corte unas ramas y te castigue!”

“¡Viejito, sé compasivo, llévame contigo! ¡Sé cantar! ¡Sé cantar bien!”

“Loco como el agua, sólo va hacia adelante, nunca vuelve. Explica el deseo que te arrastra al camino.”

“¡Quisiera aprender a guerrear cómo los bizantinos!”

Radován abrió la boca. Fijó su mirada durante un largo tiempo en la cuerda rota cuyos extremos sostenía, uno en cada mano.

“¡Guerrear cómo los bizantinos! Que ya sabes hacerlo como los eslovenos lo demostraste en estos días: así dicen los jóvenes que te acompañaban.”

“Pero los bizantinos saben mejor. ¡Yo también quisiera hacerlo así!”

Radován reflexionaba mientras anudaba las cuerdas.

“No lo niego, tu idea es buena. El mismo Emperador estaría contento de tal guerrero. ¡Pero debes saber que a los bárbaros se les envía a la primeras filas en las batallas y es difícil volver vivo de ellas!”

“¡Perún me cuidará!”

“¡Bien! ¡Eres un mancebo valiente! Tal vez te busque la fortuna. ¡Te llevaré conmigo, en cuanto des un paso tras mí, entonces serás mi hijo, ¿comprendiste?”

“¡Hijo tuyo, padrecito querido!”

“¿Te vió Tuñús?” — “¡No!”

“¡No debe verte! Tuñús es traidor. Va a Bizancio, donde se vende al Emperador por unos viejos aperos. Por eso me

Radovan abrió la boca... no comprendió a Iztok...

GLAS IZ DOMOVINE SKOZI PARAGUAJ

Hvaljen Jezus in Marija! San Ignacio, 4 avgusta 1942.

Torej vendar zopet Paraguay prihaja na dan, kaj ne? Oprostite mojim praznim obljubam. Saj mi dobra volja ne manjka, samo "zlati časi" so redki. Sedaj pa, ko so že naše glavne slovesnosti za nami sem bolj svobodna. Imeli smo namreč za 19. julij — sv. Vincencij — slovesno "vstoličenje našega zaveda".

Drugo, kar bi Vas moglo zanimati je pismo, ki sem ga dobila na dan sv. Ignaca od Male Nedelje. Pisano je 12. nove. Kuverta je z nemškimi cesarji obložena in Hitlerjevimi značkami. V kuverti sta dve pismi: eno od mojih roditeljev in drugo od tete, ki mi bolj obširno opisuje velike spremembe. Obe pismi imata št. 6542, s svinčnikom napisano, pa tudi kuverta ima zapisano 6542/2. Po mojem mnenju so morali prinesiti pisma na pošto (poštar je Nemeč), ki jih je pregledal in sam napisal moj naslov, ker je rokopis sploh neznan. Očka pišejo: "Zopet se mi je nudila priložnost, da Ti bom pisal par vrstic, sedaj iz pomemčene dežele. — Tukaj sedaj čakamo na najhujše...? Doma smo sedaj midva z materjo, sestra Tončka, pa tudi brat Ludvik še pride. Martinek (brat) je moral 6 mesecev na sezonsko delo. Vsi ostali bratje z družino so še sedaj na miru in zdravi. Sedanjih doživljajev Ti ne bom in ne smem pisati. Dobimo vse na karte."

Očka pišejo zelo malo in kratko. Teta mi pišejo nekaj več sprememb: "Še smo vsi živi in pomalo zdravi in kako Ti živiš? Spremembe so velike... Senčarjevi so v Ljubljani in več drugih, okrog 40. G. župnik na novem župnišču, na pošti, stanujejo. Vse se prenavlja in nadstropja zidajo. Prejšnja občinska hiša tudi, v njej je 8 uradnikov. V šoli nemški učitelji. Naši dve že malo govorita in nemški pišeta in čitata. Tudi drugi veliki ljudje hodijo v šolo učiti nemški. Na Lukasičevem je otroški vrtec; v župnišču Heimatbund, tudi kuhinja za tečajnce in za šivanje, "Kinder garten neustube". Organist pride vsako nedeljo orlat: pojejo nemški blagoslov, tudi molimo nemški, Evangelij nemški, tudi pridiga že malo nemška in še slovenska tudi. Sestrična Ela (tukajšnja učiteljica) v Ljublj... , moli za njo. Bratranec Bertl na Hrvaškem... sestrična Mimika učiteljica nekje v Medjimurju blizu Kotoribe. Druge sestrične so v službi blizu Gradeca, Albina v eni fabriki. Jim gre dobro. Nekateri fantje gredo v fabrike aeroplanov v Berlin. Tudi Danico špindlerjeve ni... Sunčičevega gospoda (duhovnik) in brata tudi ni. Čudila bi se, če bi videla, kako je vse pridrugačeno. Sedaj sem Ti popisala, da veš, da smo še pri življenju, za nadalje še ne vemo. Pomagaj nam Bog in Marija. Naš pozdrav — Heil Hitler! Prosim, piši hitro, da vemo če dobiš in kako je s teboj. Pozdrav!"

Desetnica

escondí. No debes saber ni una palabra de esta guerra."

"¡No sabré palabra, padrecito!"

"¡No te muestres a los hunos! Desapareceremos a la noche. Piensa, ¡tu padre se morirá de pena!"

"¡No morirá! ¡Diez hijos cayeron y no murió!"

"¡Bien! ¡Prepárate! Viste una túnica de hilo y llévate una piel de cordero porque hace frío en las montañas de Hemov. No llesves armas. Tan sólo esconde un cuchillo en tu cintura; a veces se lo necesita."

"¡Me llevaré también dos caballos!"

"¡No debes! Los cantores y los músicos viajan a pie. Por mí, yo no tengo apuro alguno!"

"¡Entonces calla, padrecito!"

"Calla tú y escóndete de Tuñús. ¡Al anoecer, cuando el ejército duerma, nos encontraremos al lado de este matorral!"

Iztok se despidió alegre. Todo hervía en él. Extraordinarios paisajes danzaban delante de su espíritu. Soñaba con las luchas; soñaba con la hermosa Bizancio; soñaba con el día en que regresaría experto al hogar, como fuerte guerrero, para que lo eligieran como jefe. Pero, ¿y si muriera quién sabe dónde? ¿si no volviera nunca más a ver la tierra de los eslovenos, ni a su padre, ni a su hermana Liubíniza? Su corazón luchaba y se le encogía.

Radován meditaba y reflexionaba mientras ataba las cuerdas. ¡Que venga, es un joven valiente! Viviremos mejor en dos. Verá el circo en Bizancio y añorará sus rebaños: en la primavera lo traeré de regreso. ¡No permitiré que se mezcle entre los soldados bizantinos, no, nunca! Me remorderá la conciencia hasta la muerte.

*

Cuando Tuñús se mezcló con los antoves, soltó su lengua y husmeó su parecer sobre la marcha al sur. Bien sabía que la guarniciones del camino que unía el Hema a Bizancio eran tan pequeñas que los eslovenos unidos podrían vencerlas fácilmente, después de su victoria sobre Hilbudi, y cargarse de botín.

Pero Tuñús pensaba en sí mismo.

"¿Entonces no van al sur con Svarun?"

"¡No!" Contestaron los patriarcas.

"¡Razonable respuesta! Ya sabéis que Tuñús, el descendiente de Atila, es vuestro sincero amigo, el asesor de todos los eslovenos. La sangre de Atila bulliría en mis venas si no les digo la verdad. Antes de llegar a Bizancio existen diez jefes más terribles que Hilbudi, con sus tropas. ¡Regresen y alégrese por la victoria!"

"¿Escucharán a Svarun? Ese vanidoso quiere ir al sur."

"Svarun es un gran guerrero, de voluntad férrea. No busquen discordias con él, regresen en silencio. Svarun sólo no puede ir al sur, regresará con ustedes."

Todos los patriarcas quedaron admirados ante el gran amor que les profesaba Tuñús. Se desparramaron entre las tropas y les explicaron cuanto les aconsejaban los hunos. Los antoves, después de consultarse misteriosamente, se iban separando de los eslovenos. Al anoecer, el campo estaba dividido en dos bandos.

*

Tuñús cenó con Svarun, mientras halagaba su poder protestaba contra los antoves. Tomó miel y vino. Sus diminutos ojos se detuvieron entonces en Liubíniza. La joven se estremeció y apretó su amuleto contra el pecho. Esa mirada detenida en ella, le producía dolor.

Llegó la oscura noche. El ejército se acostó temprano.

Lentamente se desperezaba la mañana. Svarun estaba delante de su tienda reflexionando en las razones que convencerían a los antoves para ir al sur.

Entonces desde todos los rincones se le acercaron los patriarcas eslovenos y le anunciaron sorprendidos:

"Los antoves desaparecieron. ¡El campamento está vacío! ¡A Tuñús se lo llevó la noche!"

Svarun estrechó sus manos contra el pecho, apretó los labios y entró en su tienda.

Yá era mediodía cuando volvió a aparecer. Sobre su cara se extendía algo pétreo. Sus profundas arrugas se abrían aún más profundas y duras, como las grietas que hicieron las gotas de agua en las rocas, a través de los siglos. Determinó ir solo a Bizancio, para llevar a casa tan siquiera un pequeño botín después de tan brillante victoria. Pensaba enviar a Iztok al castillo para que lo guardara y lo defendiera en caso extremo. Ordenó buscarlo.

Por todas partes se extendió el grito de ¡Iztok! ¡Iztok! Los jóvenes corrían de un lado a otro del campamento buscándolo. Remiraron el fuerte, los alrededores, todos los matorrales, la llanura... Cayó el día; Svarun esperaba inutilmente. Iztok no aparecía por ninguna parte.

El anciano reunió a los jefes y les anunció que había terminado su mandato.

Inmediatamente después, silencioso y triste, subió a un caballo; llamó a Liubíniza y a los suyos y esa misma noche atravesó el Danubio. Se encerró en su casa, donde yacía en su lecho de pieles, como un oso herido, durante los largos días y las aún más largas noches invernales.

Glazbena kultura

MED PRIMORSKIMI SLOVENCMI

(Nadaljevanje)
V SLUŽBI PREBUJENJA

V drugi polovici devetnajstega stoletja, v dobi izrazitejšega prebujenja narodne zavesti, se je v Postojnsčini, na Tržaškem, v Istri in na Goriškem zelo razmahnilo društveno gibanje, ki je dalo pobudo k snovanju pevskih zborov. V tem času so nastopili nekateri prav dobri skladatelji, pevovodje in organizatorji tega novega glasbenega gibanja.

V Gorici je od leta 1864. do 1887. organiziral slovensko petje ANTON HRIBAR (1839—1887). Rojen je v Gorenjem Tuhinju pri Kamniku. Leta 1860. je nastopil službo učitelja v Vipavskem trgu in kmalu zaslovel s svojim pevskim zborom. Gojil je s tem zborom cerkveno in svetno petje. Kasneje je vodil petje pri goriški "Čitalnici". Ustanovil je tudi društvo "Slavec", ki naj bi se po njegovem načrtu razvilo v nekako zvezo raznih pevskih društev. Imamo tu torej prvi poskus pevske zvezne organizacije. Teodor Hribar, znani goriški trgovec, je bil njegov sin, skladatelj P. Angelik Hribar pa njegov brat. Kakor mi je pravil Teodor, je zapustil njegov oče cel kup rokopisov, ki so se pa radi vojske vsi izgubili.

V Simoničevi bibliografiji sta navedeni dve njegovi izdaji: 1.) Ivanka Slovenka za dvospev, moški zbor ali glasovir na svetlo dal Anton Hribar. Tisk na Dunaji 1863. — 2.) Slovenka za dvospev, moški zbor ali pa glasovir postavil Tone Hribar. Op. 62. Tisk na Dunaji. Lastna založba 1879.

V tistem času je deloval na Tržaškem ANTON HAJDRIH (1839—1878) iz Ljubljane. Prišel je v Trst l. 1873. in prevzel pevski pouk pri slovanski čitalnici. Nekaj let je učiteljeval v Rodiku. Znamenit je bil njegov pevski kvartet: M. Vadnou, J. Uršič, F. S. Vilhar in on sam.

Njegove skladbe so izšle v sledečih publikacijah: 1.) Jadranski glasovi. Zbirka moških zborov in čveterospevov. Delo I. 1876. Delo II. je izdal in uredil V. Kosovel 1879. — 2.) Noč na blejskem jezeru; besede Andrej Praprotnika za moški zbor, čveterospev in bariton-solo. 1865. — 3.) Vodniku, moški zbor, po Vilharjevih besedah. 1865. Tudi "Glasbena Matica" v Ljubljani je izdala nekaj njegovih skladb v svojih zbirkah.

JOSIP KOCIJANČIČ (1849-1878) in AVGUST LEBAN (1847-1879) iz Kanala na Goriškem sta mnogo obljubljala ali oba sta žal prezgodaj umrla. Kocijančič je marljivo poučeval petje pri kanalski čitalnici, solkansko čitalnico je pa pomagal ustanoviti. Izdal je leta 1881 "Čute v napevih" in leta 1876 pa 1877 v dveh zvezkih "Slovenske narodne pesni nabral in za moški zbor upravljal J. K." Leban je bil učitelj na vadnici v Gorici. Izšla so sledeča njegova dela: 1) "Pet cerkvenih pesnij" za moški zbor. 1880. 2) "Pobožni vzdih", latinska maša za sopran, alt, tenor in bas z dodanim spremljevanjem na orglah. Delo I. Izdal in založil leta 1885 njegov brat Janko. 3) "Venec ipavskih narodnih pesnij." 4) Skladbe Avgusta Armina Lebana. Uredil Janko Leban. 1883. — Janko LEBAN, brat prejšnjega, se je tudi udejstvoval kot glasbenik. Deloval je pa večinoma na ozemlju Jugoslavije in je do izbruha sedanje vojske bil v Kandiji pri Nov. mestu.

Kobarid, narodno središče našega goriškega planinskega raja, kjer je mladi Simon Gregorčič (1844-1906) kot kaplan ustanovil čitalnico in pevski zbor, nam je dal najmlajšega pevca čitalnic: ANDREJ VOLARIČA (1863-1895). Izšla so sledeča njegova dela: 1) Venec čveteroglasnih pesni. 1884. Op. 1. 2) "Pozdrav iz daljave". Parafraza za klavir. 1884. Op. 2. 3) "V domačem krogu" Potpourri slov. narodnih pesmi za klavir. Op. 4 1885. 4) "Slovenski svet, ti si krasan" Op. 3. Moški zbor. 1885. 5) Narodne pesmi. Petnajst harmonizacij za moški zbor. Op. 5. 1887. 6) "Gorski odmevi". Štiriglasne

P. Simon Gregorčič, el poeta más popular esloveno, † 1906. Autor de "Volveré a mis montañas" cuya traducción aparece en la tapa. Este poema se cantará en el festival del 13 de Septiembre

Goriški slavček, najbolj priljubljen slovenski pesnik.

pesmi. 1886. 7) Slovenske pesmi za mešani zbor. Op. 8. 1891. 8) "Zvezdica" Polka-mazurka za klavir. Op. 9. 1893. 9) Slovenske pesmi za štiri moške glasove. Op. 10. 1894. — Po njegovi smrti so izšle: 10) "Divja rožica" — "Slovenskim mladenkam". Za ženski dvospev in klavir. Op. 12. 1908. 11) Samospevi s klavirjem. Dve cerkveni pesmi sta izšli v Cerkvenem glasniku: "Sladko srce Marije" (1883) in "Blagoslovna" (1919). Glasbena matica v Ljubljani je izdala njegov moški zbor "Izgubljeni cvet" in mešani zbor "Ljudmila" leta 1910.

CERKVENO PETJE ISTE DOBE

Po naših cerkvah so se večinoma pele stare vsem znane ljudske pesmi. Marsikakšno novo so zložili duhovniki in organisti, od katerih so se razne do danes ohranile. Ko je ljubljanski stolni kožar in organist Gregor Rihar začel izdajati svoje zbirke in skladbe, so tudi Goričani pridno posegali po njih. V njegovem duhu je skladal LEOPOLD CVEK iz Idrije. Njegova pomembnejša dela so: "Svete pesmi" (1851). "Šestdeset pesem z napevi za cerkev, šolo in kratek čas" (1854). "12 cerkvenih pesem" (1872). "Pet božičnih pesem" (1878).

V Idriji so od nekdaj gojili glasbo. Delovali so tam razni dobri glasbeniki. Tako je ANTON KRAŠNAR, učitelj glasbe na idrijski pripravnici dal prvo podlago skladateljema Leopoldu BELARJU in DANILU FAJGELJU, ki sta oba rojena v Idriji. Belar je bil eden prvih, ki je spoznal, da je bila naša cerkvena glasba zašla na stranpota. Deloval je večinoma v Ljubljani. Anton Foerster, naslednik Gregorja Riharja, je našel pri svojem nastopu v njem dobrega sotrudnika.

Cerkvena glasba devetnajstega stoletja se je bila zelo poplavitila pod vplivom raznih duševnih struj in posebno posvetne glasbe, ki se je tedaj dvignila na visoko stopinjo. Gibanju, ki si je nadelo nalogo, da se glasba cerkvenih opravi poglobi, osvobodi posvetnosti in zopet povrne na dostojno umetniško višino, pravimo cecilijanski pokret.

Sveta Cecilija, plemenita rimljanka, ki je leta 230. p. Kr. umrla mučeniške smrti, velja za zaščitnico glasbe. Že Pale-

strina je ustanovil glasbeno društvo pod njenim varstvom, ki ga je papež Pij IX. spremenil v glasbeno akademijo. V Londonu so ustanovili leta 1785 podobno društvo pod imenom "Cæcilian Society", ki si je pridobilo velike zasluge za glasbo predvsem radi izvajanja Händelovih, Petelinovih in Haydinovih oratorijev. Za naše razmere je postal važen novi cecilijanski pokret, ki je nastal v Regensburgu na Bavarskem v drugi polovici devetnajstega stoletja, iz katerega je izšel Dr. Franz Witt, ki je tam tudi ustanovil društvo "Cæcilienverein für Länder deutscher Zunge" leta 1867. V naslednjih desetletjih so se po tem zgledu po številnih škofijah srednje Evrope ustanovila slična društva s podobnimi nameni. Glazbena šola sv. Cecilije je tudi v Buenos Airesu.

Na Goriškem je našla misel o poglobitvi cerkvene glasbe zelo ugodna tla. Goriški knez in nadškof dr. Frančišek Sedej, ki je bil sam več let predsednik goriškega cecilijanskega društva, piše v Cerkvenem glasbeniku leta 1927: "Z rajnim ADOLFOM HARMELJEM, župnikom v Šebreljah, sem se kot kaplan v Cerknem podal v Ljubljano k drugemu občnemu zboru Cecilijinega društva dne 25. julija leta 1878... Ognja smo iz Ljubljane na Goriško prinesli dovolj, a vžgati se nekaj let ni hotelo. Cecilijansko gibanje je bilo omejeno na cerkljanski okraj (Cerkno, Šebrelje, Jageršče, Štviškagora) in na Čepovan. Cecilijancev nas je bilo malo in še ti smo bili neveščji v glasbeni umetnosti, izvzemši DANILA FAJGELJA, JANEZA KOKOŠARJA in JANEZA LAHARNARJA. V cerkvah je takrat vladal še vedno jožefinski duh, cerkveno-glasbeni okus je bil pokvarjen, organisti brez muzikalne in liturgične izobrazbe. Na Goriškem je poleg tega vplivala na Slovence italijanska teatralna cerkvena glasba (Candotti, Meradante, Rotta)... Ko sem se po štirih letih vrnil z Dunaja v solnčno Gorico, smo 17. maja leta 1883. o priliki nekega shoda na Sv. Gori pri Gorici ustanovili Cecilijino društvo za obe narodnosti goriške nadškofije... Ustanovili sta se kmalu dve podružnici v Šebreljah in Čepovanu, začelo se je pisati o pravi cerkveni glasbi (v goriškem škofijskem listu); prirejali so se poučevalni tečaji v Gorici, muzikalne produkcije, posebno o priliki občnih zborov, postavljale so se liturgične orgle; dopisovalo se je prav pridno "Cerkvenemu Glasbeniku". Vrh tega je izdalo naše Cecilijino društvo štiri zvezke "Cerkvenih pesmi", nabranih med slovenskim narodom, D. Fajgeljnov prelude za orgle, cerkveno pesmarico za ljudske šole, I. Laharnarjevo latinsko mašo, in druge skladbe domačih skladateljev... Župnik Janez Kokošar je zasebno učil in izobrazil mnogo organistov na deželi... Tudi goriški Slovenci so mu (Antonu Focsterju) pošiljali svoje cerkvene skladbe za "Cerkveni Glasbenik", na primer Danilo Fajgelj, Janez Laharnar, I. Carli, Jan. Kokošar, Avgust Leban, Miha Zega, Metod Kumar, Vinko Vodopivec."

† Iz Berissa zvemo, da je za vedno zaspala

Zorka Goljevšček poročena Jakus iz Ljubljane. Že dalje časa je bolehal in iskala zdravja po bolnicah, toda njene življenske sile so ugasnile in je 11. avgusta ugasnila v bolnici v La Plati.

V Berissu ostavlja žalostnega soproga Josipa in hčerko Marjalinko, svaka Ivana in svakinjo Ljubico, nečake in nečakinjo.

V Ljubljani žalujejo za njo mati, brat in dve sestri, vsi poročeni z družinami, svak Božo Jakuš in svakinja Justina Žagar in nečaki.

V Istri ima taščo Marijo in svake in svakinje z družinami.

Blaga žena je bila verna in skrbna mati, zavedna Slovenka in Jugoslovanka, katero bodo teško pogrešali ne le mož in hčerka, temveč tudi ostali rojaki v Berissu.

Naj v miru počiva!

Dekliški kongres

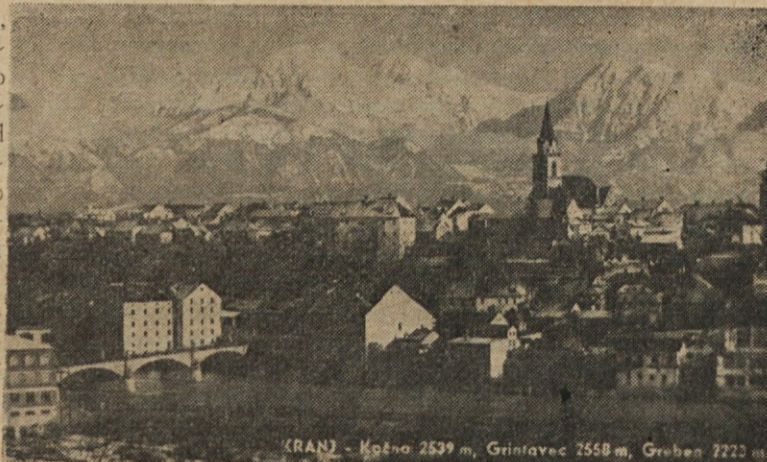
je bil dogodek, ki je razmajal v Buenos Airesu žensko mladino, kakor je doslej še ni zajel noben dogodek. Z veliko vneto so dobre mladenke pripravljale ta kongres in napravile popis mladenk skoraj po celem mestu in vsa dekleta osebno povabile na predavanja, ki so se vršila v raznih dvoranah mesta na vseh krajih in za vse stanove. Od 120.000 popisanih mladenk se je odzvalo 50.000, ki so se vdeležile predavanja in zaključne slovesnosti na trgu pred glavno pošto in v Luna Parku 23. avgusta, kjer je bilo vse očarano nad nepričakovanim uspehom tega tihega kongresa. Verski mlačneži in bogotajci so kar strmeli, ko so videli 25.000 mladenk pristopiti k božji mizi.

Tudi mnogo Slovenk je bilo v množici mladenk, ki so potegnile prve brazde za graditev boljšega rodu, ki bo bolj božji pa zato tudi človeško bolj plemenit; ki bo mogel osrečiti naslednje rodove z versko obnovo. Saj prav zato je sedanji rod tako globoko padel, ker je začel zapuščati pota božja. Noče več Boga za očeta, zato pa ne pozna prave ljubezni do sočloveka, svojega brata.

Gotovo je tudi med nami veliko mladenk, ki bodo velikodušno stopile v vrste nove mladine in storile, kar je v njihovi moči, da tudi med Slovenci zraste lep dekliški odsek, ki bo zastavil svoje delo za obnovo poštenja in dostojnosti med našimi rojaki in za graditev srečnih slovenskih domov v tujini.

Vse tiste mladenke vabimo k sestanku, ki se bo vršil v nedeljo 4. oktobra ob 15 uri na Av. del Campo, v Prostorih poleg kapele kjer je naša paternalna služba božja.

KRANJ, ciudad eslovena, escenario de guerrillas yugoslavas

† Dne 19. t. m. ob 20.45 uri nas je nenadno in za vedno zapustil, previden s sv. Zakramenti, Josip Mervič.

Pred 39. leti je pokojnik skupno z očetom in materjo prispel v Buenos Aires in pridobil v tukajšnjih šolskih zavodih potrebno izobrazbo. Po dovršenih šolskih obvezah posvetil se je pokojnik z vso odločnostjo in vztrajnostjo trgovskemu stanu, kjer ga je sreča še precej ugodno podpirala. Imel je trgovine v raznih delih mesta, posebno pa je Slovenceem znana ona v ulici Riglos št. 222, katero je za celih 27 let z vsem uspehom, skupno z soprogo in pok. očetom in materjo, vodil.

Šele pred šestimi meseci je otvoril v ulici Achaval 1499, Remedios de Escalada F.C.S. veletrgovino. Prenagla smrt mu ni dopustila, da vidi tudi ta uspeh svojega dela. Zapustil nas je še mlad, kajti dovršil je šele 45. leto.

Pokojnik je bil rojen v Bosni in sin kraških staršev. Zapušča ženo Lojzko in tri še mladoletne otroke ter sestro Ma-

rijo, poročeno Vallero in mnogo drugih. O njegovi priljubljenosti med našim in tukajšnjim ljudstvom, priča obilna udeležba pri njegovem pogrebu, kateri se je vršil v četrtek 20. t. m. ob 15 uri iz hiše žalosti na pokopališče Chacarita.

Z naše strani naše sožalje preostalim, njemu pa večni mir in pokoj!

† Na Čakarito k večnemu počitku so spremili prijatelji in rojaki 42 letnega Karla Lavrenčič doma iz Dutovelj na Krasu.

12. avgusta so ga našli mrtvega v njegovem stanovanju, kjer ga že več kot en dan ni bilo nič videti. Že nekaj mesecev je tožil, da se ne čuti dobro, toda ni se posebno vznemirjal nad tem. Ker se je sosedom čudno zdelo, kako da ga ni od nikoder, so obvestili oblast, ki je odprla vrata in so našli njega mrtvega na postelji, kjer ga je smrt zalotila z roko na pripravah za mate.

Pokojni je bil samec, zidar. Tukaj ima eno sestro, v Jugoslaviji ima 3 svoje.

Žužemberk je bil v juliju priča krvavih bojev med četniki in italijanskimi četami. Četniki imajo mnoga skrivališča v kočevskih gozdovih in po Suhi krajini ter po ozemlju, ki leži južno od Turjaka pod Krimom, Rakitno, Borovnico in Cerknico vse notri do Reke in Karlovca. Boji so bili tudi v Črnomlju in pod Gorjanci, kjer je prišlo v vasi Hrast do zelo krvavih dogodkov. Italijani so baje poslali 5 divizij, da ustrahujejo slovenske četnike.

Velika razburjenost v Ljubljani. Iz Londona zvemo, da so Italijani v svoji pohotnosti odpeljali 45 ljubljanskih mladenk. Ta nesramnost je ljudi tako razburila, da so med kričanjem deklet napadli italijanske vojake in je bilo na obeh straneh mnogo mrtvih. Na protest pri Vatikanu je bil umaknjen iz Ljubljane laški vojaški poveljnik.

Zaplenjeno imetje četnikov. 14. avgusta je imel italijanski komisar Slovenije sejo s svojim uradništvom, na kateri je bil dan odlok, da bo zaplenjeno vse imetje vseh moških, ki jih ni doma, ako se do 15. septembra ne vrnejo in bo dano njim, ki so trpeli kako škodo v borbi s četniki in posebno seveda "zaslužnim vojakom hrabre in slavne Italije".

V Zagorju na Krasu je umrl 87 letni Matija Copič, znani gasilski organizator po vsej pivški dolini. Njegovi otroci so razkropljeni po celem svetu: dva sinova sta v Sev. Ameriki, eden je na Holandskem.

V Collinwoodu v Sev. Ameriki je umrl 57 letni Karol Skebe, doma iz Hinj. Zapušča 4 sinove in 6 hčera.

JUNAŠKA SMRT RODOLJUBA

V prvih dneh oktobra se je začelo nasilno preseljevanje slovenskega prebivalstva na desnem bregu Save. Četniki so odšli v te kraje na pomoč nesrečnemu prebivalstvu. Med njimi je bil tudi Ivan Majcen, narodni borec, znamenit po svojih junaških delih, zaradi katerih so ga preganjali Italijani in Nemci. Ko so Nemci zvedeli, da je Ivan Majcen v hiši svojih staršev v St. Janžu, so hišo obkloplili in zahtevali, naj se vda. Majcen je začel nanje streljati in je ubil štiri nemške vojake, sedem pa ranil. Nemci so morali prinesiti metalec min, da so z njim porušili hišo. V ruševinah svoje hiše je ta junak našel smrt. Nemški častnik ga je dal pokopati z vsemi častmi in v svojem nagromnem govoru ga je svojim vojakom postavil za vzgled hrabrosti in rodoljubnosti.

ČETNIKI V SLOVENIJI

Poročila pravijo, da so te dni jugoslovanski rodoljubi napadli italijanske regularne čete samo šest milj od pristanišča Reke in da so podvzeli tri drzne napade iz Julijskih alp proti italijanskim garnizijam v okolici Trsta, 30 milj v notranjosti Italije, najbrže iz Hrušice.

Po zanesljivih poročilih, ki so prišla v London so Italijani povečali svojo okupacijsko vojsko na več kot 300.000 vojakov, ki so sedaj angažirani v borbah proti Jugoslovanom vzdolž italijansko-jugoslovanske meje.

Da se zasigurajo proti nočnim napadom na svoje garnizije, so očiščene oku-

KULTURNA PRIREDITEV "SLOVENSKE KRAJINE" SE VRŠI 19. SEPTEMBRA OB 20 URI V MAN. ESTEVEZ 75 S PRELEPO IGRO: "PRI KAPELICU".

pacijske čete, kakor se javlja, postavile barikade okoli mest Ljubljane, Celja, Karlovca, Delnic, Crikvenice in Vrhnike.

Javlja se, da se vrše najhujše borbe v predelih jugovzhodno od érte, ki poteka od Trsta 47 milj severovzhodno do Ljubljane in 70 milj jugovzhodno do Zagreba in na jugozapadu približno 150 milj do dalmatinske obale.

Kar se tiče bitke v bližini Reke, izgleda, da se je slednja vršila onstran jugoslovanske meje. Napadi proti garnizijam v bližini Trsta, 30 milj severozapadno od Reke se vrše ponoči. Očividno so ti napadi del kampanje generala Mihajloviča, ki napada najoddaljeneše točke tako, da bi prisilili Italijane, da kolikor mogoče razkropijo svoje čete.

Hudi boji so bili tudi v krajih pod Nemci, posebno v Kranju, Škofji loki, Tr. žižu, Kamniku, v Savinjski dolini, na Jezerskem.

Hudi boji med gerilci in Italijani so se vršili v marcu letos tudi v polhograjski dolini v bližini Ambrožičeve domačije pod Sv. Katarino. Dve hiši sta pogoreli nedaleč proč, več domačinov je padlo.

ITALIJANI POBIJAJO

Trdijo, da so italijanske čete, junija obklopile 10 vasi v tej pokrajini, pobile 37 najuglednejših meščanov, ostanek pa zapodile preko meje v Hrvasko in požgale vse hiše. Te vasi so: Sveti Matej, Mladeniči, Blažiči, Juraši, Široli, Brnaši, Sroki, Marčelji, Glaviči in Šarsoni.

Nadalje trdijo da so Italijani istega dne postrelili 12 oseb v mestu Kastvo in uničili 12 hiš v znak maščevanja radi ubijstva treh karabinerjev. Prav tako javljajo, da so postrelili 18 Slovencev ter da so porušili do tal 6 slovenskih vasi v severni Istri. Neoziraje se na to pravijo, da hrvatski in slovenski odpor raste. Rodoljubi so nedavno ubili dva znana kvizlinga v Ljubljani, bivšega urednika Franca Straha in občinskega tajnika Giovannija Prinsija. Vojaško sodišče je obsodilo na smrt rodoljuba Stanislava Bartola, v obtožbi, ki je v zvezi z ubijstvom štirih italijanskih oficirjev v raznih krajih ljubljanskega okrožja.

Jugoslovanski četniki so nedavno ubili tri višje okupacijske oficirje v dravski banovini, ki meji na Italijo.

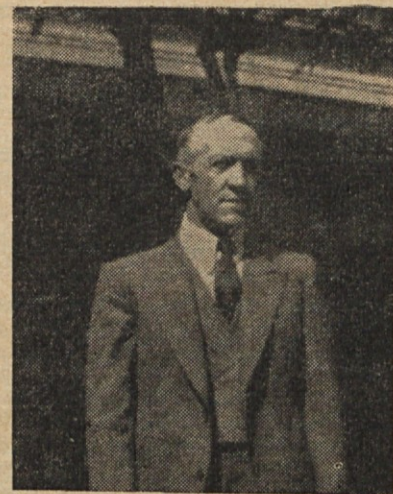
Kot kazen so italijanske oblasti ubile 15 jugoslovanskih talcev. Po zanesljivih vesteh so jugoslovanski četniki preplavili Slovenijo in se spustili v borbo z 11. italijansko armado. Italijanske okupacijske oblasti dan za dnem streljajo na desetine talcev v brezuspešnem poskusu, da zatro upor.

KAJ PRAVIJO NEMCI

"Kaerntner Grenzruf" priobčuje sledečo deklaracijo nacijskega okrajnega načelnika v Kranju, Leopolda Hussa:

"Gornja Kranjska mora po želji našega Gauleiterja izvršiti važno politično misijo. Ta dežela mora vnovič postati nemška dežela. Prva dela so bila izvršena že v prvih štirih mesecih. V deželi deluje 29 nacional-socialističnih odsekov z najbolj učinkovitimi sredstvi. Tečajni nemškega jezika napredujejo.

V najkrajšem času bomo ustanovili 23 otroških zabavišč. Mnogoštevilne mladence iz Kranja smo poslali daleč v veliko Nemčijo za delo na polju.

Viktor Kerševan je zapustil solzno dolino in bo že eno leto, kar žaluje za njim bridko prizadeta žena Fani in sin Stanko.

Obletna maša bo na Paternalu 20. septembra. Zapel bo žalni zbor.

† **Miha Cvetrežnik**, iz Avčje vasi pri Kanalu je dokončal v Rosariju tek življenja, star 45 let. Delal je v tovarni celuloze. Zapušča ženo z 9 letnim sinčkom.

† **V Córdobi** je zatisnil oči 12. julija **Evarist Marega**, star 39 let iz Majnice pri Gorici. Bil je blag mož in skrben oče dveh otrokoma. Pred 15 leti je prišel v to deželo. Dobro leto je, ko se je naselil v lepem lastnem domu, toda Gospod življenja ga je poklical v boljše življenje.

Pokojni je po rodu Furlan, toda je imel čisto slovensko srce in je bil vnet sodelavec v slovenskem društvenem življenju.

Rojaki so napravili rajnemu prav lep pogreb z vdeležbo in venci evetja.

† **Anton Matelič iz Livka** je v Buenos Airesu dokončal svoje dni star 40 let. Zapušča tukaj ženo doma pa 13 letnega sina.

V Brezicah so Nemci dali podreti frančiškansko cerkev sv. Antona Padovanskega. Bila jim je baje popolnoma odveč. Na njenem mestu mislijo postaviti novo gimnazijsko poslopje za Kočevarje, ki so jih tam okrog nastanili.

† **V Ljubljani sta umrla:** 9. dec. 1941 upokojeni ameriški župnik Rev. Vincent Vilman, ki je nekdanj deloval v šentpavelski nadškofiji, dne 10. marca 1942 pa frančiškanski zlatomašnik P. Ananija Vračko, domačin Sladke Gore na Štajerskem.

O SMRTI SENATORJA IVANA HRIBARJA

Kakor je že znano, je Ivan Hribar, znani slovenski pisatelj in politik, dne 18. aprila, 1941 izvršil samomor. Pustil je poslovlilo pismo, ki se začenja tako:

Le tujeu sreče svit bo žaril, ošabno bodejo nosili glave. V Sloveniji bo tujec gospodaril, beseda tuja, tujčeve postave.

Da neha me skeletni leta rana, posnel Katona bodem Utičana. Manj strašna noč bo v črne zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužnji dnovi.

V pismu dalje pravi, da genij slovanstva še živi in da ima trdno vero, da bo tudi to izdajstvo kaznovano.

Ivan Hribar se je rodil 19. septembra

DESPENSA "LA TRIESTINA"

F. MODERC

RONDEAU 3300

U. T. 61-3701

Parque Patricios

1851. v Trzinu. Nižjo gimnazijo je dovršil v Ljubljani. Služboval je od leta 1870 kot uradnik praške banke Slavije in v letih 1876-1919 kot njen ravnatelj v Ljubljani.

Ivan Hribar je bil dolga desetletja med najvidnejšimi javnimi delavci med Slovenci in Slovani. Sodeloval je skoraj pri vseh narodno kulturnih gibanjih. Bil je pisatelj, urednik, politik, gospodarnik, socialni delavec.

Pred prvo svetovno vojno je zlasti kot ljubljanski župan imel mnogo zaslug za razvoj Ljubljane (1896-1910). Za časa njegovega županovanja se je izpopolnil ljubljanski vodovod, plinarna, elektrarna, električna cestna železnica, prvo ljudsko kopališče in zgrajen je bil Zmajski most.

Leta 1890 je zahteval združitev vseh slovenskih pokrajin v eno celoto, kar je deželni predsednik Winkler označil za neizvedljivo. Tudi je podal predlog za ustanovitev ljubljanske univerze. Zahteval je uvedbo slovenščine v šole.

Pisateljstvo je začel pri Zgodnji Danici s pesmimi, ki jih je večinoma prevajal. Pozneje je sodeloval pri raznih listih, 1884 je pa ustanovil in okoli 13 let urejeval "Slovana". številne članke je objavil v Slovenskem Narodu, ki mu je obenem z Ivanom Tavčarjem določal smer.

Po polumu Avstrije je bil podpredsednik Narodnega sveta v Ljubljani, član Narodnega sveta v Ljubljani, član Narodnega vijeća v Zagrebu ter ustavotvorne skupščine. Med Slovenci je organiziral srbsko Narodno-radikalno stranko. V letih 1919-1921 je bil pooblaščen minister in poslanik kraljevine SHS v Pragi, od leta 1921-1923 pa pokrajinski namestnik v Ljubljani. Leta 1925 je odložil predsedstvo mestnega odbora in se umaknil iz političnega življenja. Zelo zanimivo je njegovo delo "Spomini" v katerem je obdelal s svojega gledišča važen del slovenske zgodovine.

18. aprila se je vrgel v Graberjev kanal v Ljubljani.

IZ BERNA DOBIMO TALE POROČILA

Italijani so ustrelili čez 200 Hrvatov kot represalijo, ker so nekateri pobegnili k četnikom v gore. Takoj, ko se je za beg zvedelo, so polovili njihove družine, njihove domove požgali in nekatere ujetje postrelili.

Poročilo pravi, da se je to zgodilo nekje pri Reki, najbrže v Jelenju. Znano pa je tudi, da je bilo požgano nekaj vasi na Pivki, katerih imena pa niso poznana. Poročilo govori tudi o Slovenski Bistrici. Ker je to mesto na Štajerskem, kjer gospodarijo Nemci, je najbrže mišljena Hirska Bistrica. Tam je bilo požganih 6 vasi.

NE BOJE SE SMRTI

Turinška "Stampa" javlja: Jugoslovanski četniki povzročajo Italijanom ob-

šutne zgube. To so nevarni ljudje, ki so neobčutljivi za bolečino in za čustvo. Vodi jih samo eno: sovraštvo: Večinoma so mladeniči, študentje srednjih in visokih šol, katere vodijo poklicni oficirji. Če zadenejo za Italijani v premoči, jih bliskovito napadajo, nadlegujejo in zginajo. Če koga vjamejo, ostane neobčutljiv, in če poleg njega ustrelje tovariša, niti z očmi ne trenje. Kadar pride na njega vrsta, da ga ustrelje, prosi samo dvoje: da pove koliko Italijanov je ustrelil in prosi, da naj mu dajo križ poljubiti.

GORENJSKA JE NEMŠKA...

Kölnische Zeitung piše o "zgubljeni nemški pokrajini", ki je spet nemška. Vsa Gorenjska, pravi, je tipično nemška dežela. Gotske cerkve in plave oči naših Gorenjcev so mu dokaz, da so to Nemci, kateri pa so nemški jezik pozabili in prizna, da ne znajo niti besedice nemške. Zato pa jih je "treba naučiti jezika davnih dedov" in uče sedaj seveda vse po nemško. Oblasti si na moč prizadevajo, da bi Gorenjcem dopovedale, da so oni Nemci in ker tega zlepa nočejo verjeti, zato so seveda izgnali desetstisoče rojakov iz njihovih stoletnih domov in iz gruntov, ki so jih njihovi slovenski predniki obdelovali tisočletje.

BOJI V METLIKI

Nimamo podrobnih podatkov, znano pa je, da so bili Italijani prisiljeni poslati v ogenj celo divizijo v ozemlju med Kočevjem in Karlovcem, kjer je v Kočevskih gozdovih in v Gorskem Kotaru mnogo četnikov. Poročilo pove, da je v okolici Metlike prišlo do boja, v katerem je padlo 40 Italijanov. Bilo je to v juliju letos.

V FRUŠKI GORI

to je v Slavoniji so se tudi vršili teški boji. Nemci so poslali tja celo divizijo, ki je imela mnogo dela. Po nemškem poročilu je bilo ubitih 2000 četnikov in 9000 ujetih. Koliko je padlo Nemcev, tega ne povedo. Znano pa je to, da je bilo preje pobitih precej Madžarjev, katere so četniki Mihajlovičevi tako zelo zdelali, da so morali klicati Ogrji Nemece na pomoč.

V DONAVI DVE LADJI POD VODO

Na Donavi, Savi in Dravi so morali poslati v boj proti četnikom celo bojne rečne ladje. Ob priliki spopada so četniki potopili dve madžarski ladji.

ČETNIKI BOMBARDIRAJO

Četniki so ujeli dva nemška bombnika, katera jim prav dobro služita. Oni dan so bombardirali z njima vojašnice in skladišča v Travniku v Bosni kot odgovor za požiganje vasi. Bajje imajo četniki 20 letal.

ŽITO GORI

Nemci so se mnogo zanašali na dobro letino na Balkanu. Ponoči so se po vseh žitorodnih okupiranih krajih pojavili pla-

kati, ki pozivajo da naj požgo žito, da se ne bodo okoristili nasilniki. Kljub temu, da sta Nedič in Pavelič pod smrtno kaznijo prepovedala požigati na polju, se javljajo vsepovsod žitni požari.

Na delu pa je tudi ruska roka. Ruski letalci so namreč raznesli na vse kraje na Balkanu zažigalne "bombe", ki jih so spustili na zoreče polje.

JUGOSLAVIJA BO STEBER BALKANA

V juliju se je vršilo v Londonu zborovanje Jugoslovanskega društva v Vel. Britaniji. Prisostvoval je poleg drugih članov vlade tudi naš dr. Miha Krek. Predsedoval je zboru angleški minister za Indijo Amery, ki je povdaril junaštvo Jugoslovancov. Povedal je tudi tole: Po vojski svet ne bo pripadel njim, ki so se izdali kot orodje v roke sovražnikom, temveč njim, kateri čuvajo svobodo in se bore za domovino. Povojna Jugoslavija bo osnovni element za zedinjenje vseh balkanskih držav, h kateremu je bil prvi korak storjen z dogovorom med Jugoslavijo in Grčijo.

ITALIJANSKI IGRALCI V ČRNI GORI...

Italijanska igralska skupina potuje po Črni gori. Italijanska agencija javlja, da dajejo predstave in jih narod "aplavdira"... Kako naj bi to bilo, tega ne vemo. Mogoče da so se italijanski "glumei" naučili po srbsko, kajti o tem ni dvoma, da se Črnogorci niso naučili laškega...

SLOVENSKA NOVA MAŠA V SEV. AMERIKI

V Pittsburghu je daroval 7. junija novo mašo Rudolf Flajnik, belokranjskih staršev sin. Novomašnik je doživel to srečo, da je sprejel sveto birmo iz rok nadškofa Jegliča, ko so se 1926 leta mudili na obisku v Sev. Ameriki.

V Michiganu je pel novo mašo Adolf Nadrah v mestu Battle Creek, kjer je njegov oče strokovnjak mehanik dieselmotorjev v železniški tovarni. Slovenska nasebina je tam prav majhna.

V Clevelandu je daroval prvo sv. Daritev v cerkvi sv. Vida O. Bonaventura Bandi, frančiškan. V tej cerkvi je župnik starosta slov. ameriške duhovščine mons. Ponikvar.

V SEV. AMERIKI

je obvezna vojna služba tudi za inozemce, katerim pa je dano na izbiro, da se prijavijo za armado svoje evropske domovine ali pa za Ameriko.

† V Brooklynu (New York) je umrl Lojze Jež, doma iz Vipave, ki je šel v Ameriko pred 36 leti. V Highlandu je imel lastno farmo.

ŽENINI — NEVESTE — DRUŽINE

Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA

ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

Obrnite se v vseh pravnih zadevah na našega prijatelja spretnega advokata

Victor E. Clement

ABOGADO

Estudio: SAN MARTIN 233, IV.

Horario: 10—12, 15—17.

Telef. 33-6435; 63-3253

Krščanska socijalna načela

ZAKOKNE O LASTNINI JE TREBA POPRAVITI

Marsikateri zahtevajo odpravo zasebne lastnine. To je pogrešeno, kakor smo spoznali iz prejšnjega poglavja. Pač pa je potrebna poprava zakonov o lastnini in njeni uporabi.

Isto (t. j. zasebno lastnino) je posvetila oblast, ki je dala božje postave, katere najstrožje prepovedujejo celo željo po tuji lastnini: "Ne želi žene svojega bližnjega, ne hiše, ne njive, ne dekle, ne vola, ne osla, ne vsega kar je njegovo." (5 Moz, 5, 21.)

Šele v luči Leonove okrožnice spoznamo globoki pomen desete božje zapovedi. Šele tu spoznamo, da običajno vprav tisti, ki najbolj poudarjajo svetost zasebne lastnine, kadar gre za njihov žep, najbolj in največkrat kršijo pravo zasebne lastnine, kadar gre za tujo lastnino. Šele tedaj, če jo primerjamo z božjo, spoznamo vso pomanjkljivost državne zakonodaje.

"Ne želi žene svojega bližnjega" — pravi božja postava, ki prepoveduje celo željo, ne samo krivično prilastitev tuje lastnine. Tuja lastnina je čast in poštenje žene in dekleta, bodoče žene. Tudi ta lastnina je sveta, akoravno ji to svetost odreka današnji svet. Sveta je ta lastnina za moža žene-delavke, ki je pač radi krivičnih družabnih razmer prisiljena udinjati se za delo tujemu gospodarju, ako le-ta njen službeni položaj izrablja in ne zahteva ne samo njeno delo, ampak tudi telo. Vnebovpijoča krivica je, če zlorablja odsotnost moža-delavca človek, ki živi od tujega dela, in zapečuje njegovo ženo. Sveta je ta lastnina za njene starše, ki so se 15 do 20 let trudili, da bi vzgojili poštene otroke. In ves sad dolgoletnega truda jim ugrabi človek brez vesti, ki ukrade poštenje in čast dekletu. Sveta je lastnina za dekle samo, ki zgubi s tem to, kar je deklici najdražje. V nujnem boju za obstanek pride dekle v pisarno, trgovino, urad. Daje na razpolago svojo delavsko moč, gospodar pa zahteva od nje tudi telo. Če temu ne ugodijo, kmalu najde vzrok, da jo odpusti iz službe in postavi na cesto. Kljub vsej zaščitnosti tuje lastnine je ta lastnina, ki je človeku najbolj lastna, od državne strani povsem nezaščitena.

"Ne želi svojega bližnjega hiše, ne njive, ne dekle, ne vola, ne osla". Samo po sebi se razume, da tu ne gre za nevarnost, da bi kdo morda odnesel hišo ali njivo itd., tu gre marveč za prilastitev, ki je sicer ne pozna državno pravo, pač pa božje. Radi jasnosti naj navedem zgled. Kapitalist je na posestvo, hišo ali kaj drugega, ki se v najhujšem slučaju recimo lahko proda za namanj 20.000 Din, posodil proti vknjižbi 10.000

dinarjev, pri čemer se je lastnik zavezal, da bo plačeval 6% letnih obresti, kar pa radi slabih razmer, boleznih itd. ne more izpolniti. Čez eno leto je dolžnik dolžan ne več 10.000 Din, ampak 10.600 Din. Skozi nekaj let in v 12 letih je dolg toliko narasel, da se posestvo na dražbi proda in prvotni lastnik je na cesti.

Lastninsko pravo se krši prav tako z brezobzirno konkurenco, ako kdo na vsak način in brez izbire sredstev skuša uničiti tovariša v trgovini ali obrti radi neomejenega dobičkolovstva. Ljudje obsojajo revnega delavca ali delavko, ki si sposodi par hlebov kruha, pa jih ne more takoj plačati, in tudi državna zakonodaja pozna kazni za tiste, ki kaj ukradejo prisiljeni od revščine. Nasprotno pa ljudje tiste, ki so tisoče in tisoče oškodovali za težke milijone, časte in spoštujejo in državni zakoni takim ne morejo blizu. Sodil in obsodil jih bo tisti, ki je rekel: Ne želi svojega bližnjega hiše, ne njive itd., čeprav jih poveljuje in hvali svet kot take, ki "znajo".

"Ne želi, kar je njegovo" (t. j. tvojega bližnjega). Njegovo je telo in duša, njegovo to, kar je sad njegovega dela. Njegovo, to je last človekova v najožjem zmislu besede, je telo in pregreši se proti tuji lastnini, kdorkoli ruši zdravje delavca ali delavke, bodisi da prostori delavnice niso higijensko urejeni, bodisi da daje premalo počitka delavskim močem.

Njegovo, to je last človekova v najožjem pomenu besede, je duša in pregreši se proti tuji lastnini, kdorkoli delavcem in delavkam ne da potrebnega časa za izvrševanje verskih dolžnosti, za izobrazbo.

Njegovo, to je last človekova, je sad njegovega dela, njegovih duševnih in telesnih sil. "Kakor učinki slede vzroku, od katerega so povzročeni, tako je pravično, da sad dela spada tistim, ki so delali" (17), pravi papež Leon XIII. Zato krši lastninsko pravico, kdorkoli daje delavcem nižjo plačo, kakor jim gre, ker si s tem prilasti del njegove lastnine. Prav tako krši lastninsko pravo, kdor od svojih delavnih moči zahteva nadure, pa jih ne plača. Tu je vseeno, če je pogodba med delavcem in delodajavcem svobodna, kajti pogodba, ki jo delavec v stiski sklene za nižjo plačo, je nasilna in krivična, pa naj si ima še tolik videz svobode. Morda delavec hira in umira ob borni plači, delodajavec se drži pogodbe in se mu potemtakem ne more očitati krivica. Tu ne velja izgovor, da so tržne cene preniske, kajti cene izdelkov se morajo ravnati po plačah, ne pa plače delavcev po cenah. Lastninska pravica je sveta in nepreklicna. Iz povedanega zopet jasno sledi, da moramo zahtevati mi ravno nasprotno od tega, kar hočejo pristaši marksizma: Ne odpravo lastninske pravice, ampak popravo zakonov in pojmov o lastninski pravici.

IZ JETNIŠKIH TABOROV

Pisma, ki so jih nedavno prejeli člani društva od svojih sorodnikov v ujetniških taboriščih govore, da vlada med jugoslovanskimi vojnimi ujetniki velika potrlost, kajti količina hrane, ki jo dobivajo, se ne more sploh primerjati s količinami, ki jih prejemajo ujetniki društva so skoraj vedno v istih taboriščih, tako da vsi vedo kdaj in koliko živeča dobi neka narodnostna skupina.

V nemških in italijanskih ujetniških taboriščih je še okrog 200.000 jugoslovanskih ujetnikov. Za Francozi so Jugoslavnici največja skupina. V dvanajstih mesecih njihovega ujetništva so po podatkih, s katerimi razpolagamo, dobili najmanj pomoči od zunaj, navzlic dejstvu, da je Jugoslavija danes edina država v Evropi, ki vztraja pri oboroženem odporu proti Nemcem.

Posledice tega stanja utegnejo biti zelo

resne. Poročila iz verodostojnih virov trdijo, da jugoslovanske ujetnike v vse večjem številu puščajo "domov". Kakšna bo miselnost teh ljudi z uničenim zdravjem in pod utiskom strahot iz ujetniških taborišč?

Vesti o stanju med jugoslovanskimi ujetniki se naglo širijo. Tako smo dobili poročilo, da so Jugoslavnici iz daljne Avstralije nedavno poslali Ameriškemu Rdečemu Križu 800 dolarjev za zavoje s hrano. Jugoslavnici iz Južne Afrike pošiljajo tudi znatne prispevke. Izvedeli smo, da je odbor Jugoslovanske Narodne Obrane v Limi (Perú) nedavno poslal denarja za tisoč zavojev hrane, jugoslovansko društvo "Kosovo" v Antofagasti (Čile), poslalo 1.000 dolarjev.

Iz Združenih Držav so med drugim pršli sledeči prispevki: Srpski Narodni Savez je meseca aprila poslal 24.000 dolarjev, Hrvatska Bratska Zajednica pa je

nedavno na svoji seji naklonila denarni prispevek za 3.000 zavojev hrane. Naše društvo je aprila poslalo 1.000 zavojev in za ta mesec jih pripravljajo zopet 1.000, če bo mogoče zanje dobiti prostor na kakem nevtralnem parniku.

Tudi iz Argentine je bilo že veliko poslano — 28. jul. 35.000 zavojev —, toda še je naša dolžnost, da kaj damo!

.. V večnost se je preselila

Ružica Kaderabek

žena češkega ministra v Buenos Airesu. Doma je bila iz Zagreba. Imela pa je tudi nekaj slovenskega v sebi in je zato ne le slovensko govorila, temveč tudi Slovence močno ljubila.

19. avgusta je bila položena k večnemu počitku na Čakariti.

"SLOVENSKA KRAJINA"

priređi prelepo igro v 3 dejanjih

"PRI KAPELICI"

19. SEPTEMBRA OB 20 URI V

MAN. ESTEVEZ 75 (eno kvadro od mosta)
NA AVELLANEDI.

DRUŠTVO IN ČLANI!

Največ članov misli, ka če vsaki mesec svoj peso plača in fčasi na štero veselico ide, je izvršten član in má pravico kritizirati, če je po njegovom mnenji kaj nej prav.

Da je pa betežen bio, pa ne dobi podporo vó plačno, kak sé on misli, ka je prav, nej pa kak pravila določajo, te pa na se kraje svoje misli širi, štere so sesko najhujše.

Kelko dela pa je potrebno, da društvo dobro naprej ide in na kakšo velko korist vsakomí društvo gé, na to malo šteri misli. Ka dostakrat šteri odbornik trüden z dela pride, pa brezi večerje more za društvo kam bejžati, svoj penez pa zdravje troši, nikdar na hasek ne misli in na se to šče špot má, na tiste tihe junake se nišče ne zmisli.

Sakši po svojoj zmožnosti najbolje šče svoje delo napraviti, pa če fčasi nemre, je ar nevej. Sakši se more fčiti.

Večkrat san čüo "ka prej man pravico do šestdeset pesov na leto". Če pa samo dvanajest plačaš, dragi član, od koč pa štiri-desetosen, ka falij, zóte?

Takši ljudje slišijo med ciganje, nej pa med pošteno ljudstvo.

Dosta je takših modrijašov, ka mislijo, če njih nebo, te svet prestane, da pa odidejo, te pa mir vlada ge je príe svaja bila. Na žalost je dosta takših ljudi, ka sami nevejo misliti, nego povejo, ka od drugih čüjejo. Ništerni pa, ka dona morejo tiho biti, ar žena reč má, da pa kamo pride, te pa svojo zadržano moč ščejo pokazat, ali pa morejo pokazati, ar tak "ona" zapovedava ali je pa kakšoj kumici na hasek.

Pač je, kak san ednok čtöo: Gežovje so v svaji bili med sebo, pa tje rano v gesen mráz prišo in so mislili, če se vsi sküp stisnejo v edno gnezdo, té de njim toplo. Pa so skienoli mir in si eno velko gnezdo napravili. Da so pa štéli se vküp stisnoli, so eden drugoga bodali, zato ka se misel lejko promeni, koža pa nej. Nato so se šče pa bole svadili pa zato od sejga mao sakši se fküp zasüječe pa san spi.

Bojte ljudje, nej pa geži, pa če de sakši kaj žrtvao, de vsen na hasek, pa pred svejtom nemo sesko najzadnji. L. L.

*

Društvo "Slovenska Krajina" naznanja vsem cenjenim članom društva, ka je dozdašnji predsednik društva g. Adalbert Preininger se odpovedao predsedniške dužnosti. Vsi odborni društva se njemi zahvalijo na njegovom trüdapolnom deli, štero je vršo s svojov dobrov voljov za napredek društva dve leti in pol; šteri je tudi ustanovitelj društva. Na njegovo mesto je izvoljeni dozdašnji podpredsednik g. Šeruga Luis.

Članici Bočkor Ani se je izplačala bolniška podpora društva \$ 30.—. Imenovana članica je darovala za društvo \$ 5.—, za štero se njoj toplo zahvali. Članov rednij dozdaž na društvo 97 ino 3 zaostanij. Z društvenim pozdravom vas pozdravlja

Ivan Hozjan, tajnik.

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

BELGRANO 2280

DESPENSA "LA INTERNACIONAL"

ANDRES GOMBOC

DEAN FUNES 254

AVELLANEDA

Despensa y Fiambrería "LA NUEVA"

ESPECIALIDAD EN LEGUMBRES

de ROSA MERMOLIA e Hijos

TRAFUL 3609

U. T. 61-2997

DESPENSA

de L. C. DE MIHELJ

CHARCAS 3176

U. T. 72-4957

DESPENSA — TIENDA

de PEDRO CUČIČ

EXCELSIOR 1500 - LOURDES - U. T. Sant. Lugares 301

SAENZ PEÑA

SLOVENSKA TRGOVINA

Gustelj Brezovar

ALMAFUERTE 599

MUNRO FCE.

ZAPATERIA — LIBRERIA
CIGARERIA

BELTRAM

DONATO ALVAREZ 2288

LA PATERNAL

Lechería

MATEVŽIČ

SAENZ PEÑA 483

U. T. 37-1624

STAVBENIK — CONSTRUCTOR

FRANC KLAJNŠEK

NAČRTI — PRORAČUNI — FIRMA

VSA STAVBARSKA DELA.

Av. FR. BEIRO 5327

U. T. 50-0277

VILLA DEVOTO

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires